

Igrajmo se!

PREDŠKOLSKA USTANOVA
„RADOSNO DETINJSTVO“

Zbirka igara za porodicu

Priredila: Vesna Vučković, MA
Dizajn: mr Olivera Smieško Bokanić

Dragi roditelji i deco,

Pred vama se nalazi zbirka igara za rad sa decom kuće „Igrajmo se!“ koju su za vas pripremili vaspitači, medicinske sestre-vaspitači, sestre za preventivnu zdravstvenu zaštitu, stručni saradnici, pedagozi i psiholozi iz Predškolske ustanove “Radosno detinjstvo”.

U Zbirci ćete naći različite sadržaje: igre, savete, uputstva koje su autorski osmislili i priredili naši zaposleni kako bi deci i roditeljima, različitim sadržajima oplemenili vreme provedeno van vrtića.

Želimo vam da se zabavite uz ove aktivnosti i da vam one upotpune vreme provedeno u kući sa decom.

Tim vaspitača, medicinskih sestara-vaspitača, sestara za pzz, pedagoga, psihologa i stručnih saradnika iz Predškolske ustanove “Radosno detinjstvo”

SADRŽAJ

SADRŽAJ

3

1 IGRE ZA CELU PORODICU	7
"Lov na boje", Priredila: Marijana Andžić	7
"U svetu boja", Priredila: Marijana Andžić	7
"Kad bi... progovorili", Priredila: Marijana Andžić	7
"Moj život u stripu", Priredila: Marijana Andžić	7
„Papirni drugari“, Priredila: Marijana Karpuzović i Boško Ćirak	7
„Naša zemlja“, Priredila: Mirjana Mirosavljev	8
„Razgovor o osećanjima“, Priredila: Mirjana Mirosavljev	8
"Himna porodice" Priredila: Biljana Vlaović	8
„Balončići“, Priredila: Stevanka Jovanov	8
„Kako vidim ja, a kako ti“, Priredila: Mirjana Mirosavljev	9
„Papazjanija“, Priredila: Nevena Živković	9
„Slaganje čaša“, Priredile: Nataša Banda i Radmila Despotov	9
„Ruke“, Priredile: Milena Pivarski i Zorica Milošević	10
„Brzalica“, Priredila: Milka Drinić	10
„Igra sa kukuruznim brašnom“, Priredila: Stevanka Jovanov	10
„Novine“, Priredila: Stevanka Jovanov,	10
„Šta sve propušta vodu“, Priredila: Aneta Dizdar	11
„Šta sve možemo sa grančicama“, Priredila: Aneta Dizdar	11
"Saradnja bez reči", Priredila: Mirjana Kuzmanović Gajica	11
„Ubaci koš“, Priredila: Sunčica Vuković	11
„IKS-OKS“, Priredila: Sunčica Vuković	11
„Kišni dan u mom gradu“ (masaža dlanovima), Priredila: Sanja Teofanov	12
„Žurbalica“, Priredila: Mirjana Pokrajac	13
„Zajedno na istom zadatku“, Priredila: Mirjana Kuzmanović Gajica	13
„Igra kućnim escajgom (kašikama i viljuškama)“ Priredila: Snežana Vidaković	133
„Voda i olovke“ Priredila: Snežana Vidaković	13
„Skakanje po lokvanjima“ Priredila: Snežana Vidaković	14
„Pecanje“ Priredila: Snežana Vidaković	14
„Zmaj“ Priredila: Snežana Vidaković	14
„Igra ogledala“, Priredila: Snežana Vidaković	15
„Imitiranje životinja“, Priredila: Snežana Vidaković	15
„Dugme“, Priredila: Snežana Vidaković	15
„Zuke, zuke“, Priredila: Snežana Vidaković	15
„Telefoniranje“, Priredila: Snežana Vidaković	15
„Čarobno duvanje balona“, Priredila: Snežana Vidaković	15
"Vruće-hladno", Priredila: Maja Milosavljević	16
„Bacanje karata“, Priredila: Maja Milosavljević	16
„Čika Bika“, Priredila: Mirela Preradović	16
„Pismo“, Priredila: Maja Đurić	16
„Resetovanje“, Priredila: Marjana Ivanović	17
„Osmeh“, Priredila: Lela Božić	17
„Zagrljaj“, Priredila: Lela Božić	17
„Baci kocku“, Priredila: Slavica Nadoveza	17
„Osmisli priču“, Priredila: Slavica Nadoveza	18
„Hajde da...“, Priredila: Jovana Drakulić	18

„Maska emocije“, Priredila: Danijela Popović	18
„Zajedno crtamo“, Priredila: Margita Hipik	18
„Pogodi šta je“, Priredila: Petrović Ester	18
„Igra pamćenja“, Priredila: Ester Vaštag	18
„Igra za oslobađanje nepoželjnih emocija“, Miroslava Vislavski	18
„Igra vetar duva“, Priredila: Terezija Lelik	19
„Igra dlanovima“, Priredila: Terezija Lelik	19
„Pomoć u kući“, Priredila: Gordana Budimir	19
„Pantomima lepih reči“, Priredila: Dejana Vojnović	19
„Prepoznaj šta je iza paravana“, Priredila: Gordana Budimir	20
„Prepoznavanje simbola za opštu upotrebu..“ Priredila: Gordana Budimir	20
„Između dve vatre u kući“, Priredila: Gordana Budimir	21
„Pravila“, Priredila: Snezana Srdić	22
„Emocije“, Priredila: Dubravka Prica Jablanovski	22
„Riznica igara“, Priredila: Dubravka Prica Jablanovski	22
„Svi smo mi povezani“, Priredila: Maja Kolar	23
„Različiti“, Priredila: Maja Kolar	24
„Nacrtaj, presavi, prosledi.“ Priredila: Jelena Pilipović	24
„Lattice otvori, sliku pogodi“, Priredila: Dragana Milojević	24
„Saznaj ko sam“, Priredila: Dragana Milojević	24
„Zamišljeno putovanje“ Priredile: Gorana Kosovac i Sofija Krajnović	25
„Ja ti pričam, a ti crtaš“, Priredila: Mičić Danica	25

PREDLOZI ZA ČITANJE KOD KUĆE	26
„Bela vrana i crna ovca“, Lj. Ršumović, Priredile: Gorana Kosovac i Sofija Krajnović	26
„Uže za slonove“, Kenan Crnkčić, Priredile: Gorana Kosovac i Sofija Krajnović	26
„Štenci na prodaju“, Robert Fulgum, Priredile: Gorana Kosovac i Sofija Krajnović	27
„Bik i konj“, Gothold Efrajm Lesing, Priredile: Gorana Kosovac i Sofija Krajnović	27
„Ovca i lasta“, Gothold Efrajm Lesing, Priredile: Gorana Kosovac i Sofija Krajnović	27
„Govor srca“, Priredile: Jelena Pantelić i Vesna Kragulj	28

2 PREDŠKOLSKI UZRAST - PREDLOG IGARA ZA RODITELJE I BUDUĆE ĐAKE	29
„Igra za predškolce“, Priredila: Zorica Stojić	29
„Ko tu ne pripada?“, Priredila: Maja Lompar Petrović	29
„Poređenje“, Priredila: Mina Panić	30
„Sastavi delove pa ćeš imati celinu“, Priredila: Mina Panić	30
„Pantomima“, Priredila: Mina Panić	30
„Prepoznati pipanjem“, Priredila: Mina Panić	30
„Na slovo na slovo“, Priredila: Mina Panić	30
„Prepoznaj po zvuku“, Priredila: Mina Panić	30
„Ogledala“, Priredila: Mina Panić	30
„Antonimi“, Priredila: Mina Panić	30
„Poznata slova“, Priredila: Mina Panić	31
„Zapamti crtež“, Priredila: Mina Panić	31
„Pet palidrvaca“, Priredila: Mina Panić	311
Predlog igara i aktivnosti za podsticanje pažnje dece predškolskog uzrasta, Izvor: Elektronska publikacija Sirius - Centar za psihološko savetovanje, edukaciju i istraživanje Zagreb, Priredila: pedagoškinja vrtića, Mina Panić	31

3 HIGIJENA	34
Kako da izbegnemo viruse?, Priredila: medicinska sestra za PZZ, Sanja Vranić	34
Kako pravilno peremo ruke?, Priredila: medicinska sestra za PZZ, Sanja Vranić	35
„Kako virusi i bakterije da postanu vidljivi“, Priredila: Branka Čonkić, koordinator službe preventivno-zdravstvene zaštite	35
4 OSTALE ZANIMLJIVE AKTIVNOSTI	37
„Jelovnik za vreme boravka kod kuće“, Priredila: medicinska sestra za PZZ Sanja Vranić	37
„Žabica na malo drugačiji način“ Priredila: Stanislava Grilec	39
5 KORISNI LINKOVI	40
AUDIO BAJKE	40
INTERNET STRANICE	40
ZANIMLJIVE IGRE	40
6 SAVETI I PREPORUKE	41
Kako od knjige napraviti prijatelja, Priredila: Pedagog, Mina Panić	41
Nekoliko odličnih razloga za smeh... Priredila: Pedagog, Mina Panić	43
Smej se smej, uvek se smej!, Pedagog, Mina Panić	44
Od smeha se zdravo raste!, Pedagog, Mina Panić	45
Prvi april – međunarodni dan šale – apriiiiiii, Pedagog, Mina Panić	46
Najčešći razlozi koji izazivaju smeh kod dece jaslenog uzrasta, Pedagog: Mina Panić	46

Pripremili:

Aneta Dizdar
Biljana Vlaović
Bojana Malešević
Boško Ćirak
Branka Čonkić
Danijela Popović
Dejana Vojnović
Dragana Milojević
Dubravka Prica Jablanovski
Ester Vaštag
Gorana Kosovac
Gordana Budimir
Jelena Pilipović
Jovana Drakulić
Lela Božić
Maja Đurić
Maja Kolar
Maja Lompar Petrović
Maja Milosavljević
Margita Hipik
Marijana Andžić
Marijana Karpuzović
Marjana Ivanović
Mičić Danica

Milena Pivarski
Milka Drinić
Mina Panić
Mirela Preradović
Mirjana Kuzmanović Gajica
Mirjana Mirosavljev
Mirjana Pokrajac
Miroslava Vislavski
Nataša Banda
Nevena Živković
Petrović Ester
Radmila Despotov
Sanja Teofanov
Sanja Vranić
Slavica Nadoveza
Snežana Srdić
Snežana Vidaković
Sofija Krajnović
Stanislava Grilec
Stevanka Jovanov
Sunčica Vuković
Tereska Lelik
Terezija Lelik
Zorica Milosević
Zorica Stojić

Priredila: Vesna Vučković, MA

Dizajn: mr Olivera Smieško Bokanić

1 IGRE ZA CELU PORODICU

"Lov na boje", Priredila: Marijana Andžić

Didaktička igra

U više kesa staviti papire različitih boja, a zatim reći detetu da uzima jednu po jednu kesu i skuplja igračkice u zavisnosti od boje kese. Mogu da se koriste i kutije.

"U svetu boja", Priredila: Marijana Andžić

Didaktička igra

Potrebno je nekoliko činijica različitih boja (mogućnost da se ofarbaju ili prelepe određenom bojom - kolaž papirom), na vrhu posude napraviti prorez za ubacivanje kuglica. Pripremiti kuglice po bojama činija i dati detetu da ih sortira. Mogu da se koriste i dugmići.

"Kad bi... progovorili", Priredila:

Marijana Andžić

Podržava negovanje empatije

Dete uzima svoju omiljenu plišanu igračku i određuje u kom je srodstvu igračka sa njim (sestra, mama, baka, tata...) pa zamišljaju šta bi im on/ona rekli kada...kako se oseća, šta voli da radi i sl. Može da se koristi i lutka.

"Moj život u stripu", Priredila: Marijana Andžić

Podržava sapomoštovanje

Dete crta strip na traci od papira podeljenoj na kvadratiće. Prvo crta sebe kao bebu, a u poslednji crta sebe u sadašnjosti. Ostale kvadratiće stripa ispunjava tako što se kroz razgovor sa roditeljima priseća zanimljivih događaja koji su mu se dešavali u međuvremenu, i izrazi to likovnim putem. Igra se proširuje tako što svi članovi porodice nacrtaju svoj život u stripu, a može to da uradi i vaspitačica.

„Papirni drugari“, Priredila: Marijana Karpuzović i Boško Ćirak

Podržava empatiju, saradnju, neguje odnose

Od debljeg papira/kartona isecite konture ljudi (kao za papirne lutkice). Dete "pravi" svoje drugare (crta, lepi, ukrašava...) i igra se sa njima. Uz pomoć odraslih mogu izrađivati odevne predmete i praviti različite kombinacije.

**„Naša zemlja“, Priredila: Mirjana
Miroslavljev**

Podržava toleranciju, nenasilnu komunikaciju,
saradnju, timski duh

U ovoj igri učestvuju roditelji sa decom, cilj igre je osmisliti novu zemlju, naziv, zastavu... Svako od učesnika daje predlog i zajedno se dogovaraju koji će biti prihvaćen i zašto. Osmišljava se priroda, živi svet, kuće, gradovi, sela, pravila ponašanja, obaveze svih članova zajednice, raspodela posla, sve što požele. Koja će biti namena unetih promena, zašto, da li se svi slažu sa datom idejom. Igra može biti realizovana na papiru većeg formata na kojem bi učesnici crtali ono što žele u svojoj zemlji, može se praviti od kockica, kartona i sl. Cilj je iznositi argumente za i protiv datih predloga članova tima, salušati, analizirati i zajedničkim snagama osmisliti zemlju koja će se svima svima svideti.

**„Razgovor o osećanjima“, Priredila:
Mirjana Miroslavljev**

Podržava empatiju, samopoštovanje,
saosećanje

U igri učestvuje cela porodica. Svako od članova porodice priča kada i zbog čega se oseća tužno, sretno, uplašeno... dok priča o svojim osećanjima može ih pokazati crtežom, pokretom... Bitno je da tokom razgovora učesnici iskreno govore o svojim osećanjima, o uzrocima i posledicama istih i da zajedno pronađu načine kojima mogu jedni drugima ublažiti tugu, zabrinutost, strah (zagrljaj razumevanja, poljubac,

analiza problema, pomoć u rešavanju problema...), kako zajedno proslaviti sreću i radost (označiti događaj u kalendaru, nacrtati prigodni znak i staviti na dogovoreno mesto i sl.). Cilj je posle izvesnog vremena uvideti da problem kada se podeli postaje manji, a sreća kada se deli postaje veća, kao i da svako od nas drugačije doživljava neke situacije i ima različit intenzitet emocija.

**"Himna porodice" Priredila: Biljana
Vlaović**

Podržava saradnju, kooperaciju, timski duh

Odabere se himna porodice. Može se birati glasanjem, tako što svako da predlog u vidu omiljene pesme pa ukućani glasaju. Može se birati tako što svako napiše svoj predlog, a pobednik se izvlači iz šešira, a mogu ukućani da sami smisle neku pesmu. Važno je da ima melodiju, da ima minimalno jednu strofu i refren.

U bilo kom trenutku kada neko od ukućana krene da peva "Himnu porodice" svi moraju da ostave svoje trenutne poslove, stanu mirno i pevaju. Na taj način pokažu koliko je najvažnije upravo to o čemu pevaju (porodica) i koliko su sve druge stvari sekundarne u odnosu na nju.

„Balončići“, Priredila: Stevanka Jovanov

Podržava motoriku, vedro raspoloženje,
istraživački duh

Od vode i sapunice (šampon) napraviti obilnu penu u kanti vode ili lavoru. Dati detetu suder da može da cedi vodu, ili neki slamčicu kojom će duvati u penu i svakako zavrnuti rukave.

**„Kako vidim ja, a kako ti“, Priredila:
Mirjana Mirosavljev**

Podržava saradnju, nenasilnu komunikaciju

U ovoj igri svaki član nacrta crtež po sopstvenom izboru, nakon toga podele se u grupama po dvoje jedan naspram drugog. Dok jedna osoba opisuje svoju sliku druga osoba ima zadatak da slušajući opis nacrtu tu sliku. Na kraju kada svi nacrtaju slike po opisu izlažu se svi radovi i analiziraju se sličnosti i razlike na crtežima.

„Papazjanija“ Priredila: Nevena Živković

Podržava saradnju, toleranciju, empatiju

Papazjanija je igra u kojoj deca i odrasli poređaju stolice u krug okrenute ka centru - koliko učesnika, toliko stolica. Roditelj "zadaje" da se menjaju mesta ako:

(počinjete sa rečenicama koje će decu zainteresovati za igru i zadržati im pažnju)
"Neka se menjaju mesta svi koji imaju plave oči"

"Neka se menjaju mesta svi koji vole sladoled"

"... svi koji imaju brata"

"... svi koji ne vole boraniju"

(krećete sa ozbiljnijim rečenicama)

"... svi koji su se nekad posvađali sa drugom"

"... svi koji su igrali igrice duže nego što je mama dozvolila"

...

Igra može biti veoma kreativna. Dobro je to što učesnici prilikom menjanja mesta, usput, do sledeće stolice ispričaju naglas, kao da se sećaju tog događaja koji je zadatak. Niko nikome ne zamera, svi su skoncentrisani na to da se sete kada i da li im se desilo to nešto o čemu pričamo. Trudite se da pitanja budu šarolika, vraćajte se ponovo na neka bezazlenija.

**„Slaganje čaša“, Pripremile: Nataša
Banda i Radmila Despotov**

Podržava koncentraciju, strpljenje, motoriku

Inspiraciju za ovu aktivnost sam dobila proučavajući *Cup Stacking* ili *Speed stacking*, sport koji je već raspostranjen u svetu. Ova igra razvija: inovativnost, kreativnost, originalnost, koncentraciju.

Razvoj koncentracije se vežba i stiče raznim aktivnostima koje zahtevaju da dete određeno vreme provede fokusirane pažnje.

Istraživanja su pokazala da ovaj sport:

- razvija bimanuelnu spretnost
- razvija koordinaciju leve i desne ruke
- stimuliše poednako levu i desnu hemisferu mozga, pri čemu se stvara veći broj sinapsi i samim tim se razvija inteligencija
- pri uvežbavanju sportskih i drugih aktivnosti u kojima se vežba upotreba obe ruke, kao što je sviranje na muzičkim instrumentima ili rad na računaru
- prate redosled i obrazac, koji su takođe elementi brzog slaganja čaša, koji mogu pomoći u sticanju akademskih veština, kao što su čitanje i razvoj matematičkog mišljenja.

Veoma lako može da se izvede u uslovima kućne izolacije. Potrebno vam je 10 ili 12 plastičnih časa, ako su one za jednokratnu upotrebu onda je teže, čaše mogu biti i kartonske.

Sami možete napraviti zadatke po kojima se čaše slažu. Važno je da kažete deci da koriste obe ruke.

Evo nekoliko ideja za zadatke:

Ukoliko imate čaše različitih boja možete dati zadatke po bojama, mogućnosti su neograničene. Igrajte se!

„Ruke“, Pripremile: Milena Pivarski i Zorica Milošević

Podržava empatiju, samopoštovanje, kooperaciju

Svaki član porodice, pojedinačno, treba da opcrta ruku na papiru, iseče je po konturama, deci možete pomoći, svakako. Razgovarajte sa svojim detetom čemu služe ruke. Odgovore beležite za svakog u njegovu ruku. Poželjno je dopunjavati odgovore svaki put kad otkrijemo neku novu ulogu naših ruku, a za dete, na primer kada savlada neku novu praktičnu veštinu. Od svojih ruku možete da formirate sliku tako što ćete u određenoj kombinaciji da ih zalepíte na neki veći karton. U svakom slučaju ruke treba da budu na vidnom mestu u kući i dostupne detetu.

„Brzalica“, Priredila: Milka Drnić

Podržava saradnju, edukativna igra

Deca i roditelji sede u krugu, uzmu loptu, pre nego sto dobace loptu, treba da

izgovore jednu brzalicu npr. ture,bure, valja i igra je samim tim interesantnija i može se ponavljati i sa drugim zanimljivim rečima.

„Igra sa kukuruznim brašnom“, Priredila: Stevanka Jovanov

Podržava razvoj motorike

Sipati detetu na plastični poslužavnik kukuruzno brašno i dati detetu razne bezbedne alatke (plastične viljuške, čepovi od flaša, štapiće i slamčice), razne plastične posude i igra može da počne. Presipanje, crtanje...

„Novine“, Priredila: Stevanka Jovanov,

Podržava istraživački duh

Tegle sa vodom (koliko želite boja toliko tegli pripremiti). U svaku teglu staviti različite prehrambene boje. Dete neka iscepa novine kako želi. Umakanje novina u tegle sa bojom. Kada izvlači novinu iz tegle primetiće kako voda u tegli nestaje a zatim mogu cediti novine i vraćati vodu u tegle. Od bojenih novina mogu praviti i razne slike lepljenjem i seckanjem kada se osuše.

„Šta sve propušta vodu“, Priredila: Aneta Dizdar

Podržava istraživački duh

Pripremiti: vodu, čašu, kesu, truleks i pamučnu krpu, salvetu, tupfere sa šminku, vatu, cediljku za čaj ili levak.... i još dosta materijala po želji.

Na čašu postaviti jedan od materijala, iznad postaviti cediljku ili levak, a potom u cediljku ili levak polako sipati vodu. Istražujemo da li postavljeni materijal propušta vodu.

„Šta sve možemo sa grančicama“, Priredila: Aneta Dizdar

Podržava kreativnost, istraživački duh, motoriku

Prikupiti grančice različitih dužina. (U nedostatku grančica mogu se koristiti čačkalice, slamčice, roštilj štapići ili štapići za uši...)

Napraviti što više različitih predmeta od različitih dužina grančica, slamčica, čačkalica..

Napraviti različite veličine geometrijskih oblika.

Imenovati sta je kraće a šta duže, šta je usko a šta široko.

"Saradnja bez reči", Priredila: Mirjana Kuzmanović Gajica

Podržava kooperativnost, timski duh, komunikaciju

Potreban materijal: dva papira, dve olovke i nerastegljivi kanap.

Igraju dva igrača. Igrači sede jedan nasuprot drugog. Ispred svakog se nalazi papir i svaki drži po olovku, koje su međusobno vezane.

Zadatak je da u određenom vremenskom roku, saradjujući, bez verbalnog dogovora, nacrtaju ono što im je prethodno zadato.

U ovoj igri je važno da se ispoštuje uzrasna jednakost.

„Ubaci koš“, Priredila: Sunčica Vuković

Podržava kooperativnost, timski duh, strpljenje

Igra sa koševima na glavi može se igrati i sa običnom kutijom na glavi koju će dete pridržavati rukom. U ovoj igri važna je tolerancija, jer dete koje drži koš na glavi mora biti mirno kako bi pomoglo "protivniku" da ubaci što više loptica u koš. Ukoliko ubacuju u isto vreme, važno je da se ne mrdaju i mogu da saberu koliko su zajedno ubacili, da budu oba porednika.

„IKS-OKS“, Priredila: Sunčica Vuković

Podržava kreativnost, kooperativnost

IKS-OKS na malo drugačiji način. Lako se napravi od 10 (5+5) čepova i bilo kojih "simbola" koje nalepите na njih (ili šta već imate kod kuće). Podloga može da bude panj, papir, karton, stara šerpa, šta god... Za decu koja ne vole mnogo da pišu, ovo je prava igra koju će obožavati...

„Kišni dan u mom gradu “ (masaža dlanovima), Priredila: Sanja Teofanov

Podržava kooperativnost, empatiju

Sedeći u „turskom sedu“, jedan iza drugog. Vođeni tekstem svako „oslikava“ dati tekst na leđima vežbača ispred sebe. Na taj način učesnici uspostavljaju međusobni kontakt i istovremeno igrajući se, masiraju jedni druge.

U jednom velikom gradu.

Raširenim prstima ruku „šaraju“ leđa od ramena do kukova i obratno.

Živelo je puno ljudi.

Prstima se „bocka“ duž leđa.

Koji su voleli mnogo da šetaju.

Dlanovima „šetati“ po leđima.

Širokim ulicama našeg grada.

Dlanovima „razvlačiti“ od kičme u jednu i drugu stranu.

Jednog sunčanog dana.

Dlanovima kružiti po leđima.

Iznenada je počela da pada kiša.

Prstima „bockati“ po leđima.

Prvo sitna.

Sitno nežno „bockanje“.

Sve jače.

Snažnije bockanje po leđima.

Zatim je počeo da pada grad.

Zglobovima prstiju lagano udarati po gornjem delu leđa.

Ljudi su se razbežali dugim ulicama.

Dlanovima lupkati po leđima.

I sakrili su se svuda gde su videli vrata.

Prstima po leđima „crtati“ vrata.

U pekari gde se mesi testo.

Masirati „mesiti“ leđa.

U poštu gde se udaraju pečati.

Pesnicama umereno udarati „pečatirati“ leđa.

U kasarnu gde maršira vojska.

Naizmenično udarati šakama po leđima.

Onda je kiša prestala da pada.

Mirno držati šake na leđima.

Ljudi su počeli polako da izlaze.

Sporo i lagan „tapkanje“ dlanovima.

I ponovo šetaju našim gradom.

„Tapkanje“ dlanovima duž leđa.

Njegovim dugim ulicama.

Prstima lagano „crtati“ duž leđa.

„Žurbalica“, Priredila: Mirjana Pokrajac

Podržava takmičarski duh, toleranciju

Roditelji i deca zajedno nacrtaju na hamer papiru PUŽA, od kućice se napravi poligon za igru (primer je slika u prilogu). Svako polje mora biti drugačije boje, obeležiti Start i Cilj igre. Za ovu igru potrebne su figurice i kockica, figurice mogu biti npr. junaci iz kinder jaja, šah figurice... Bacanjem kockice određuje se ko prvi počinje igru, npr. najmanji broj. Svaki igrač baca kocku samo po jednom bez obzira na broj, broji polja na kućici i pomera svoju figuricu. U slučaju da se na tom polju već nalazi figurica drugog igrača, igrač na potezu vraća se na start i ispočetka kreće igru. Ovo pravilo važi tokom cele igre. Pobjednik je onaj koji prvi stigne na cilj.... Igra je predviđena za više igrača...

"Zajedno na istom zadatku", Priredila: Mirjana Kuzmanović Gajica

Podržava kooperativnost

Potreban materijal: poklopac kartonske kutije, loptica (manja gumena, tenis..), makaze ili skalpel.

Na sredini unutrašnjosti poklopca opcrtati i iseći rupu kružnog oblika. Proverite da li loptica može da upadne kroz isečeni otvor, tzv rupu.

Igru igraju dva igrača. Igrači drže nasuprotne strane poklapca, saradujući, usklađivanjem pokreta pokušavaju da ubace loptu u rupu

„Igra kućnim escajgom (kašikama i viljuškama)“ Priredila: Snežana Vidaković

Podržava životno praktične veštine

Napravi se crtež šablona kašika i viljušaka u obliku kvadrata, trougla ili nekog drugog oblika. Zadatak deteta je da na osnovu šablona isto tako poređa kašike i viljuške. Igra je za decu od 3 do 7 godina, gde starije dete može da izrađuje šablone, a mlađe slaže escajg. Igra može da ima i takmičarski karakter između braće i sestara ili da se uključe i roditelji.

„Voda i olovke“ Priredila: Snežana Vidaković

Podržava istraživački duh

Roditelj ili starije dete može da pomogne mlađem da napuni vodom plastičnu vrećicu sa patent zatvaračem. Potom dete olovke ili drvene boje (oštro zarezane) provlači bušeći vrećicu, tako da oba kraja olovke vire iz vrećice. Očekuje se iznenađenje što voda ne curi.

**„Skakanje po lokvanjima (jastucima)“,
Priredila: Snežana Vidaković**

Razvija motoriku

Jastuci ili sedalice (lokvanji) se po podu postavljaju u željene formacije i skače se sa lokvanja na lokvanj, a da se ne padne u vodu kako dete ne bi „pojeo“ krokodil. Mogu se nacrtati krokodili i crteže postaviti između lokvanja.

„Pecanje“, Priredila: Snežana Vidaković

Razvija finu motoriku, takmičarski duh

Napraviti ribe od kartona ili kolaž papira i na njih zalepiti spajalice, a pecaljku napraviti od štapa i kanapa na kom je

prikačen magnet (može u celofan da se umota neki magnet i spoji sa kanapom). Po podu se razbacaju ribe (mogu i neke druge vodene životinje) i pecanje može da počne. Igra može da ima i takmičarski karakter sa više igrača i pecaljki.

„Zmaj“, Priredila: Snežana Vidaković

Podržava kreativnost

Napraviti zmaja od najlon kese, celofana, trske, nekih plastičnih štapova i ukrasiti ga kolaž papirom, a rep krep trakama ili isečenim šarenim kesama. Zmaj i ako ne bude leteo, detetu će pričiniti zadovoljstvo sama izrada zmaja.

„Igra ogledala“, Priredila: Snežana Vidaković

Podržava kooperativnost

Dvoje dece se okrenu jedno prema drugome. Jedno od njih pravi različite pokrete: rukom, glavom, nogom, ramenima, razne grimase i sl., a drugo dete nastoji da ga što brže i što vernije podražava, kao da je ono njegova slika u ogledalu.

„Imitiranje životinja“, Priredila: Snežana Vidaković

Podržava kooperativnost

Uzimati iz „čarobne vreće“ gumene lutke životinja i imitirati njihove pokrete i glasanje. Smeh nastaje kada se izvuče iz vreće npr. mačka, a imitira se pas.

„Dugme“, Priredila: Snežana Vidaković

Podržava takmičarski duh, motoriku

Izdubi se rupa u zemlji ili se uzme kakva posuda, obeleži se početna linija (udaljenost od rupe odrede sama deca i roditelji) i svako uzme po jedno dugme. Igrači redom bacaju svoje dugme sa početne linije, trudeći se da ga ubace u rupu ili što bliže njoj. Ako neko od igrača ubaci dugme u rupu iz prvog pokušaja, on je pobednik, a ako niko to ne učini, igru započinje onaj igrač čije je dugme najbliže rupi. Cilj igre je kažiprstom ruke ubaciti dugme u rupu iz najviše tri pokušaja.

„Zuke, zuke“, Priredila: Snežana Vidaković

Razvija kooperativnost

Deca ili deca i roditelji se uhvate za ruke, naprave parove ili krug i vrte se izgovarajući reči „Zuke, zuke, stop“. Kada se puste, treba svi da čučnu, a ko padne ispada iz igre ili ima neki zadatak da uradi (imitira neku životinju, uradi neki smešan pokret, poljubi drugog člana porodice,...).

„Telefoniranje“, Priredila: Snežana Vidaković

Podržava samopoštovanje

Igraju se po dvoje dece ili roditelj i dete zamene uloge i koriste telefone - igračke, deca zamišljaju da su roditelji, a roditelji deca. Tada razgovaraju o tome kako su ujutru išli u vrtić, bili kod lekara, u poseti rođaku, šta su kupili od garderobe, koju igračku, kakav su nestašluk napravili,...

„Čarobno duvanje balona“, Priredila: Snežana Vidaković

Podržava istraživački duh

Uzeti providnu plastičnu flašu i sipati oko decilitar sirćeta, a u nenaduvan balon sipati sodu bikarbonu. Staviti otvor balona na otvor plastične boce i tada će iz balona ispasti soda bikarbona u sirće. Balon će „čarobno“ da se naduva.

"Vruće-hladno", Priredila: Maja Milosavljević

Podržava orijentaciju u prostoru, takmičarski duh

Možete da sakrijete neki predmet i kada je tragač blizu, da vičete: "Vruće", a kada se udalji od cilja, da vičete: „Hladno“. Ako tragača ima više, napravite od igre takmičenje - pobjednik je onaj koji najbrže pronađe skrivenu stvar.

„Bacanje karata“, Priredila: Maja Milosavljević

Podržava početno čitanje i pisanje

Možete da se zabavite i sa kartama. Smestite dve stolice u suprotne krajeve sobe ili hodnika (ne predaleko jednu od druge): jedna stolica je početna pozicija, druga cilj. Karte sa početne pozicije bacate prema cilju, i to svaki igrač po jednu. Kada karta padne tako da dodirne neku već bačenu kartu, bacač pokupi te dve karte. Pobjednik je onaj ko bude imao više karata.

Možete, na primer, da se igrate sa kartama, koje su slične onima iz igre „memorije“: sami napravite kartice sa slovima, neka bude po dve kartice sa istim slovom (ne morate odmah da krenete sa celom azbukom, već sa tri-četiri slova). Okrenite karte licem prema dole, promešajte, a dete mora da otkrije dva ista slova i naglas ih izgovori.

Od slova možete da napravite i puzzle: izrežite karte sa nekoliko slova na tri nepravilna dela, pomešajte ih, pa zajedno sa detetom slažite cela slova. Kada dete malo napreduje, možete slova da birate ciljano: na primer, da jednom složena, kada se pravilno rasporede - daju njegovo ime ili nekog od ukućana.

„Čika Bika“, Priredila: Mirela Preradović Podržava kooperativnost

(ili čika Mika, kako želite). Za ovu igru je potrebno četiri igrača. Ukoliko ima više igrača, uzeti onoliko papirića koliko je igrača. Izdvojite četiri papirića i na njima napišite sudija, lopov,

žandar (policajac) i čika Bika. Oostali papirići ostaju prazni. Papirići se presaviju da se ne vidi šta piše na papiriću i izmešaju se. Svaki igrač izvlači po papirić. Čika Bika mora da pogodi ko je lopov koji mu je „ukrao bika“ i to pesmicom: „Ja sam čika Bika ukrali mi bika, sa dva i tri roga sumnjam na ovoga“ i pokaže u koga sumnja. Ako pogodi ko je „lopov“, sudija određuje zadatak za lopova (npr. da uradi pet cucnjeva; sklekova; može da zadatak bude i neka imitacija...), ako nekog pogrešno optuži, žandar zadaje sudiji zadatak (npr. imitacija, vezbe, oponašanje zvukova iz prirode, pantomima...).

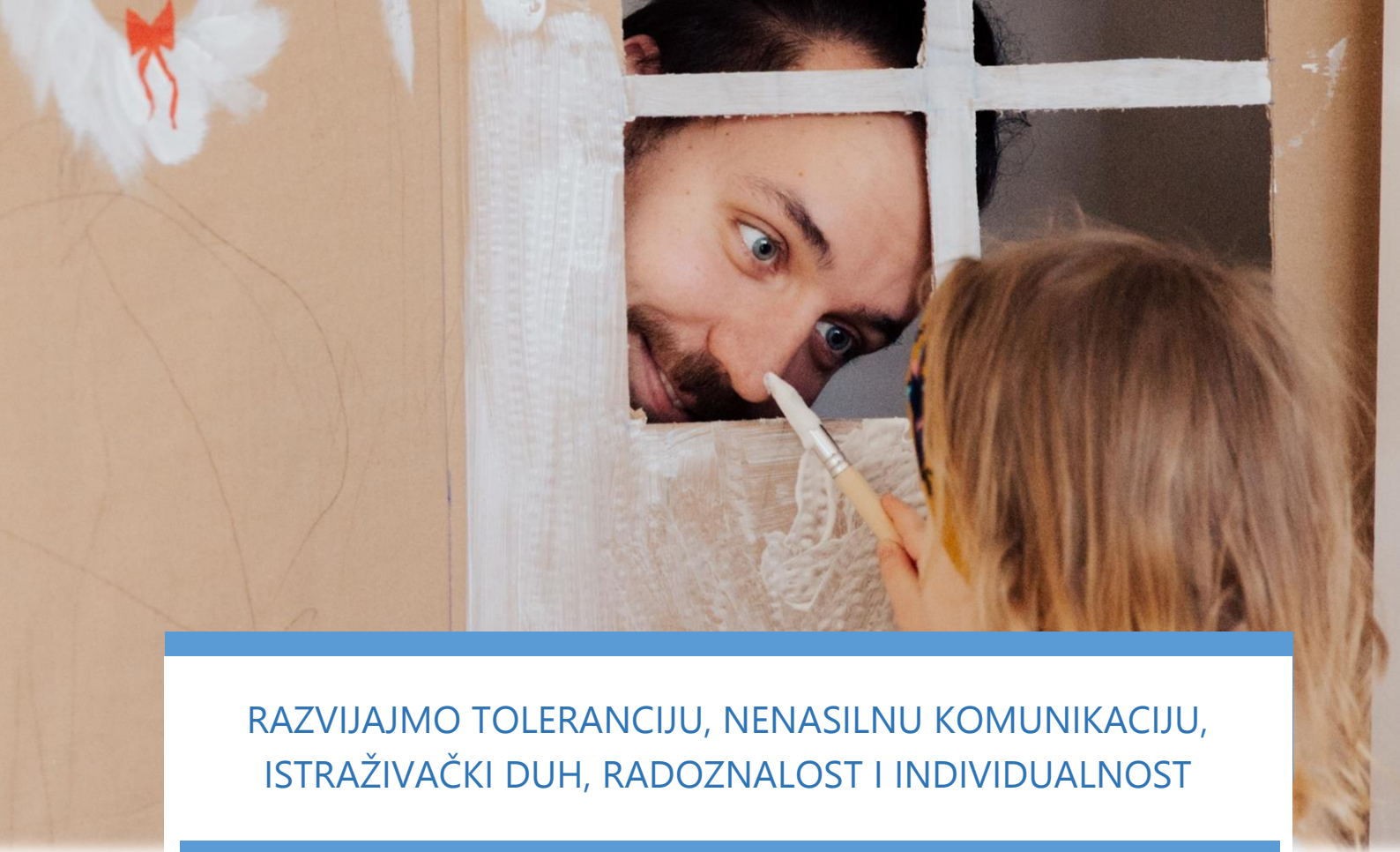
„Pismo“, Priredila: Maja Đurić

Podržava komunikativne veštine

U duhu situacije povećanog slanja poruka na telefonu, mejlu itd.

Za igru je potrebno najmanje dva učesnika. Jedan koji šalje i jedan od učesnika koji prima to pismo. Pismo, poruka, se sastoji od ritmičnih udaraca na kolena, predmete oko nas (stolica napr.) može glasom neka melodija, zvižduk itd. Pismo treba da ima 4–5 elemenata može i istih (tapšanje napr.) samo se treba rukovoditi uzrastom deteta; mlađi manje, stariji mogu i više. Broj elemenata pisma se može vremenom povećati iako je isto dete, nešto kao lakši, srednji i napredni nivo u video igricama. Čitanje pisma podrazumeva ponavljanje onog što je pisac poruke „napisao“ tj. otpjevao. Sada čitalac pisma treba da kaže svoj odgovor i on zadaje melodiju ili ritam, dok učesnicima ne dosadi primanje ili slanje pisma. Ako se igra sa više učesnika kao čet grupe, jedan zadaje tj. piše poruku, a ostali ponavljaju tj. čitaju poruku. Onaj ko želi da šalje odgovor je zapravo sledeći ko peva.

Pismo se može „napisati“ i pokretom. Čučanj, čučanj, skok, kolut napred, ili nekoliko vežbi oblikovanja, provlačenje itd.

RAZVIJAJMO TOLERANCIJU, NENASILNU KOMUNIKACIJU, ISTRAŽIVAČKI DUH, RADOZNALOST I INDIVIDUALNOST

„Resetovanje“, Priredila: Marjana Ivanović

Podržava samopoštovanje, nenasilnu komunikaciju

Uzeti kutiju za cipele sa poklopcem, zaroniti lice u nju i reći sve što ti ne prija, što te muči. Izbaciti strahove, plakati ako postoji potreba. Zatvoriti kutiju, zatim kutiju oslikati vedrim simbolim različitih boja, nalepiti neke smešne detalje itd... Otvoriti kutiju i reći: „Dobro sam, volim vas sve“, smejati se glasno, od tada kutiju koristiti za omiljene igračke, crteže i slično.

„Osmeh“, Priredila: Lela Božić

Podržava samopoštovanje, nenasilnu komunikaciju, empatiju

Dete sedi u krugu sa članovima porodice i osmehom se obraća ukućanima sa leve strane. Sledeći nastavlja i tako u krug.

„Zagrljaj“, Priredila: Lela Božić

Podržava samopoštovanje, nenasilnu komunikaciju, empatiju

Dete sedi u krugu pored brata sestre roditelja, zagrlji osobu sa svoje desne strane, ostali nastave.

„Baci kocku“, Priredila: Slavica Nadoveza

Podržava kooperaciju, timski duh, saradnju, nenasilnu komunikaciju

Ukućani sede u krugu, prethodno napraviti kocku od kartona sa zadacima kao npr.: ko danas pere sudove, baca smeće, sprema igračke. Kocku svako baci i pridržava se ceo dan zadatka koji je dobio. Može se desiti da će roditelji spremati igračke, a deca prati sudove.

„Osmisli priču“, Priredila: Slavica Nadoveza

Podržava kreativnost, samopoštovanje

Svaki član porodice zauzme položaj da mu bude udobno (sedi, leži i zatvori oči), pustimo muziku i svako se u svom svetu prepušta mašti i smišlja priču. Kad muzika stane svako ispriča gde je bio, šta je video, šta je radio, kakve je boje video. Priče bi trebale da budu vrlo živopisne.

„Hajde da...“ Priredila: Jovana Drakulić

Podržava kooperaciju, timski duh, saradnju, nenasilnu komunikaciju

U teglu stavimo papiriće na kojima je svako od ukućana ispisao što više ideja (gledamo film, pečemo kolače, pravimo žurku), svaki dan se izvlači po jedan papir i prema zadatku učestvuje cela porodica.

„Maska emocije“, Priredila: Danijela Popović

Podržava samopoštovanje, nenasilnu komunikaciju, empatiju

Svaki član porodice nacrtá masku (ljut, tužan, srećan, iznenađen) oboji i stavi na lice. Razgovaraju o emocijama koje su predstavili maskom, u toku igre mogu da odaberu masku, ali da se ne vidi koje je osećanje predstavljeno, pa kroz primere ponašanja i opisa situacije pogađaju ko ima koju masku.

„Zajedno crtamo“, Priredila: Margita Hipik

Podržava kreativnost, kooperaciju, empatiju

Dete i roditelj zajedno crtaju na jednom papiru, dete crta roditelja, a roditelj dete.

Zadatak je da prikažu šta bi voleli trenutno da rade (plešu, crtaju...). Pričaju o tome, a posle to i prikažu.

„Pogodi šta je“, Priredila: Petrović Ester

Podržava kreativnost, kooperaciju, timski duh

Igra se izvodi uveče pre spavanja između dve prostorije. Jedna je osvetljena, a druga u polumraku. Na vratima između prostorija okačiti beli pamučni čaršav. Porodica je u tamnijem prostoru udobno smeštena, ali da vidi vrata. Jedno dete ide u osvetljen prostor i iza zavese imitira pokretima neko zanimanje (bez glasa). Ko pogodi od ukućana, opiše to zanimanje u nekoliko rečenica naglašavajući pozitivne strane tog posla za ljude i zadaje sledeći zadatak. Mogu se imitirati i životinje.

„Igra pamćenja“, Priredila: Ester Vaštag

Podržava koncentraciju, pažnju

Porodica sedi za stolom, na stolu imamo razne predmete (olovka, lutka, kašika...). Zamolimo dete da zažmuri, a u to vreme sklonimo jedan predmet sa stola i dete treba da pogodi šta nedostaje.

„Igra za oslobađanje nepoželjnih emocija“, Miroslava Vislavski

Podržava samopoštovanje, empatiju

Napraviti sa decom kutiju sa ušima. Pričati o emocijama (u redu je biti ljut, tužan...).Vežbamo kako kanalisati takva osećanja, a ne povrediti druge. Cilj je osloboditi se tog osećaja, a decu usmeriti na kutiju kojoj će reći sve što žele na uho. Kutija treba da bude oslikana i predstavlja mehanizam koji prerađuje osećanja i izbacuje srećne emocije.

„Igra vetar duva“, Priredila: Tereska Lelik

Podržava kooperaciju, timski duh, vedro raspoloženje

Članovi porodice sednu u krug (broj stolica treba da bude za jedan manji od broja učesnika). Onaj koji nema stolicu zadaje zadatak- vetar duva za one koji vole mace, a ostali ustaju i on sedne na njegovo mesto ili vetar duva za one sa dugom kosom itd...

„Igra dlanovima“, Priredila: Tereska Lelik

Podržava kooperaciju, timski duh, vedro raspoloženje

Roditelj prvi zadaje zadatak npr. 4 dlana, naprave se parovi - 6 kolena, grupa od 3 i prislone koleno uz koleno, baš kao i dlanove prethodno ili dva nosića.

„Pomoć u kući“, Priredila: Gordana Budimir

Podržava takmičarski duh, koncentraciju, motoriku

Nisu vam ni potrebne igračke, evo načina da se deca zabave sa „nečim drugim“, igraju se i istovremeno vežbaju komunikaciju, klasifikaciju, finu motoriku, strpljenje, koncentraciju a istovremeno pomažu odraslima da grupišu gumice, proberu semenke, pomažu u kućnim poslovima...Dobra je i za takmičarski duh i „fer plej“- ko prvi sakupi gumice, semenke itd.

„Pantomima lepih reči“, Priredila: Dejana Vojnović

Podržava samopoštovanje

Sedite u krug. Učesnik koji je izabran razbrajalicom zadaje ostalim učesnicima po sopstvenom izboru lepu reč, učesnik kome je zadata lepa reč treba pantomimom da objasni ostalim učesnicima tu reč. Onaj učesnik koji pogodi o kojoj lepoj reči se radi je onaj koje sledeći bira kome će i koju lepu reč zadati. Igra se završava kada interesovanje opadne i/ili kada svi učesnici učestvuju i barem po jednom zadaju lepu reč.

**„Prepoznaj šta je iza paravana“, Priredila:
Gordana Budimir**

Podržava koncentraciju, istraživački duh,
motoriku

Predlog da napravimo istraživački kutak
kod kuće - dete sedi iza improvizovanog
paravana , ima otvor samo za ruke i pogađa
dodirivanjem koji mu je predmet u ruci.

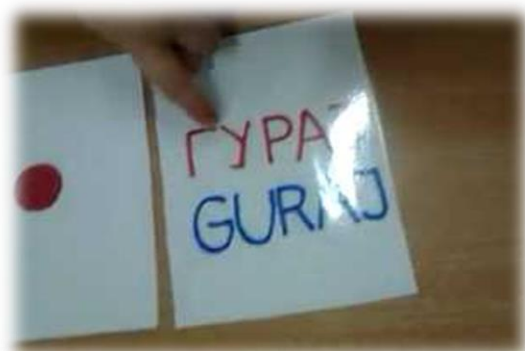

Na ovaj način dete da vežba i finu
motoriku, da zatvori, otvori flomaster,
flašu...Naravno, ovo može biti igra i za više
dece, pa se može organizovati takmičenje
ko pre prepozna predmet u ruci, zatvori
flomaster...

**„Prepoznavanje simbola za opštu
upotrebu..“, Priredila: Gordana Budimir**
Podržava koncentraciju, memoriju, toleranciju

A evo i predloga kako se još možete igrati u
vašem stanu, a pri tom razvijati kod dece
pamćenje, koncentraciju, radoznalost,
toleranciju...

simboli za opštu upotrebu.mp4

„Između dve vatre u kući“, Priredila: Gordana Budimir

Podržava kooperaciju, timski i takmičarski duh

Da bismo ovu igru prilagodili kućnim uslovima, potrebna nam je lopta, kanap i nešto što bi nam na plafonu poslužilo kao kukica. Jedan kraj kanapa vezujemo za kukicu, a drugi deo lepimo selotejp trakom na loptu. Neka odrasli podese dužinu kanapa (kao na slici) dovoljnu da može da dodirne decu u igri a da ne napravi neki lom u kući. Deca su na obeleženom prostoru za igru i trude se da izbegnu loptu koju odrasli „baca“ i vraća mu se u ruke.

Probajte, zanimljivo je i dobro za razvoj koncentracije, rotacije, akomodacije, ravnoteže.

„Pravila“, Priredila: Snežana Srdić

Podržava toleranciju, nenasilnu komunikaciju

Predlog roditeljima je da razgovaraju sa decom na temu "Pravila". Objasnite im značenje pojma i dajte im premiere zbog čega pravila postoje i šta sve pravila mogu da regulišu. Pitajte decu šta misle, da li pravila treba da postoje u kući, zašto i koja su to pravila?

Važno je da deca što više budu uključena u proces donošenja pravila i da se "pravila kuće" istaknu na vidnom mestu putem sličica (pošto deca ne umeju da čitaju) ili možete napraviti kutiju na koju ćete zalepiti znakove koji predstavljaju određeno pravilo. Simboličan znak nekog pravila izradite zajedno sa decom i dogovorite se sa njima koji znak ih najviše asocira na donešeno pravilo ponašanja. Tako u svakom momentu možete, ukoliko predvidite da će se pravilo prekršiti od strane dece, da pokažete na sličicu na kutiji i podsetite ih na pravilo koje su sami doneli. Ne morate sva pravila doneti za jedan dan. Šta više, mnogo je bolje donositi jedno po jedno pravilo, dan za danom, kako bi deca mogla da ih zapamte. Nemojte postaviti preveliki broj pravila. Iako su pravila donesena u saradnji sa decom potrebno ih je konstantno podsećati na njihov sadržaj. Takođe deca moraju imati jasnu predstavu kakve koristi imaju od pridržavanja pravila u kući i koja ponašanja nose sa sobom sankcije i kakve su sankcije u pitanju.

„Emocije“, Priredila: Dubravka Prica

Jablanovski

Podržava samopoštovanje

Roditelji treba zajedno sa detetom da nactaju "smajlice" na kojima predstave različite emocije: strah, ljutnja, ljubomora, sreća itd... Svaka emocija se zapisuje na poseban papirić (smajli). Za svaku od njih treba da izaberu stih neke pesme, ili otpevaju neku pesmicu ili pročitaju neku priču (npr izdanja Kreativnog centra o Mišku...) Igra počinje tako što neko izvlači jedan od „smajlića“

*predlog:

Za sreću može da bude pesma "Kad si srećan"
Za strah npr stihovi „Bio jednom jedan lav“, pesmica „Ima jedna pećina stroga“.. Za ljubomoru knjižica Kreativnog centra "Miško ljubomorko"... i sl.

„Riznica igara“, Priredila: Dubravka Prica

Jablanovski

Podržava kooperativnost, samopoštovanje

Sve aktivnosti su napisane na zasebnim karticama i nalaze se u kutiji. Roditelji bi mogli zajedno sa decom da naprave svoju kutiju i od predloga igara koje bi im ponudili, formiraju svoju (porodičnu) zbirku u koju bi stavljali one koje im se najviše sviđaju, omiljene i sl... kad žele da se "poigraju" nasumično izvlače karticu sa opisom igre. Kutija vremenom može da se obogaćuje novim sadržajima. Na taj način roditelji i deca zajedno oblikuju svoju riznicu igara....

„Svi smo mi povezani“, Priredila: Maja Kolar

Podržava toleranciju

Učesnici: sunce, voda, vazduh, zemlja, živi svet

Može da se igra po 5 učesnika (dece, osoba), a može i 4, 3, 2

1. Sunce se predstavlja (može da opiše sebe tj. Sunce i čemu ono služi).
2. Voda se predstavlja (isto se opisuje i govori čemu voda služi).
3. Vazduh se predstavlja (isto može da se opiše i da kaže čemu služi vazduh).
4. Zemlja se predstavlja (isto se opisuje i govori čemu služi zemlja).
5. Živi svet se predstavlja (pod živim svetom učesnik može da bira da bude šta želi: biljka (drvo, cvet, jabuka, list...), životinja (bilo koja životinja koju učesnik zna, voli...), ili čovek tj. Ljudsko biće (predstavi se, opiše se i govori čemu ljudsko biće služi)).

Napomena: ovo mogu da igraju učesnici koji imaju saznanja i iskustva o ovim temama, a oni koji nemaju, mogu sa odraslima da istražuju .
Kod ove igre su široke mogućnosti.

Učesnici igrači se dogovaraju ko će šta biti pre početka igre.

*ova igra može da se igra i sa manje igrača, gde svako bira da bude šta želi: sunce, vazduh, voda, zemlja, živi svet.

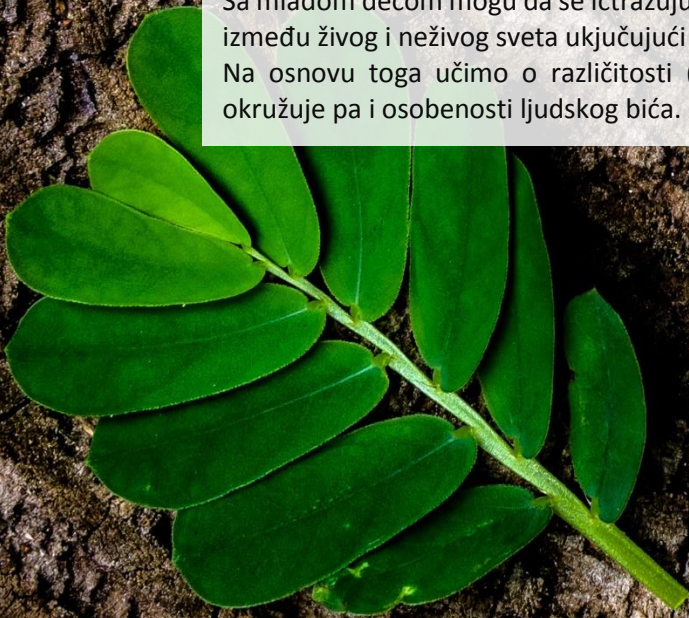
Pri svakom predstavljanju igrači moraju dobro da slušaju jedni druge. Pri tome da uvide različitosti u živom i neživom svetu, da smo svi povezani, da imamo svoje mesto u njemu i da jedni bez drugih ne možemo i da smo svi važni.

Npr. Ja sam sunce, žute sam boje i grejem. Ja sam voda bez mirisa i ukusa i možeš da me piješ. Ja sam more, plave sam boje. Ja sam vazduh, nevidljiv sam...

Ja sam zemlja braon boje, ja sam kamen.... ja sam drvo, možeš i da navedeš ime (platan, visok sam sa mnogo listova)... Drvo ne može da izraste bez zemlje, vode, vazduha, Sunca...Ili npr.- Ja sam dete, pa opiše sebe i pokuša da nađe vezu sa ostalim učesnicima (volim da se kupam u plavom moru dok me sunce greje....).

Sa mlađom decom mogu da se istražuju veze, različitosti i povezanosti između živog i neživog sveta uključujući tu i ljudsko biće.

Na osnovu toga učimo o različitosti (tolerantnosti) svega što nas okružuje pa i osobenosti ljudskog bića.

„Različiti“, Priredila: Maja Kolar

Podržava toleranciju

Opiši sebe i uoči sličnosti i razlike sa drugima

Crtanje različitosti (svaki učesnik crta za sebe šta želi i posle komentarišu svoje različitosti ili sličnosti)

Putujemo kroz zemlje, upoznajemo se sa decom sveta (knjige, internet...)

Ja volim, ja se bojim...

„Nacrtaj, presavi, prosledi.“ Priredila:

Jelena Pilipović

Podržava kreativnost

Opis igre: Ova igra treba da bude prevashodno interesantna detetu/decu i da ga/ih uvede u svet mašte. Ovo nije igra takmičenja i poređenja nacrtanog! Već dobre zabave!

Cilj igre: Zabava prevashodno, razvijanje kreativnosti, imaginacije, strpljenja dok čeka da dođe njegov red (misli se na dete u ovoj igri može da učestvuje i više dece a takođe i odrasli-mama,tata), vežbanje crtanja i bojenja, razvoj govora pri opisivanju nacrtanog...

Za uzrast: od 4+

Materijal: papir A4 veličine i drvene bojice

Vreme trajanja igre: oko 10-15minuta

Opis igre: Detetu ili deci na sto postaviti 1 papir A4 formata i drvene bojice na sredinu. Ako igraju i odrasli npr. mama i tata onda mogu svojim primerom pokazati deci kako se igra igra (prvo oni igraju) ako ne onda objašnjavaju i daju uputstva detetu ili deci. Prvo nacrtaj glavu ako se u igri odluče da crtaju čoveka (postoje i varijacije) zatim presavi papir tako da se glava ne vidi. Potom prosledi crtež učesniku pored tebe. Drugi učesnik može da nacrtava ramena i ruke i sve tako u krug (da svi učesnici učestvuju) iz delova dok se ne nacrtaju stopala. Na kraju se otvori ceo papir da se vidi kako je crtež urađen. Pošto je ovo igra zabave i kreativnosti crtež treba to i da pokaže, odnosno treba se prepustiti svetu mašte i zabave tokom crtanja. Crtež može biti zabavan, smešan, neobičan, interesantan....

Varijacije igre: osim konture čoveka mogu se crtati i vozila, zgrade, životinje, biljke,

čudovišta ili se može i kombinovati sve po želi i dogovoru učesnika igre.

„Lattice otvori, sliku pogodi“, Priredila:

Dragana Milojević

Podržava kooperativnost

Na tabli (hameru) se nalaze 4 cveta. U sredini cveta su glavni pojmovi koje igrači treba da pogode otvaranjem latica koje ih okružuju. Svaka latica je različite boje, označena brojevima od 1 do 5. Ispod latice su pojmovi koji bliže određuju glavni pojam.

Učesnici sede u polukrugu ili za stolom. Igru započinje igrač prema dogovoru, a nastavljaju je ostali igrači u smeru kazaljke na satu.

Onaj na koga je red kaže broj i boju latice koju želi da skine sa table (hamera). Igra traje dok se ne otkriju svi glavni pojmovi.

„Sznaj ko sam“, Priredila: Dragana

Milojević

Podržava koncentraciju, pamćenje

Tabla je horizontalno linijom podeljena na dva dela. Na oba dela table nalazi se po jedan crtež prekriven karticama ispisanim brojevima od 1 do 9. Na poleđini kartica ispisane su asocijacije karakteristične za zadati crtež. Tabla se nalazi na zidu, a pored nje se nalaze dve papirne koverte u kojima su, takođe, kartice sa brojevima od 1 do 9. Igru započinje igrač koji je izabran brojalicom. Igrači redom izvlače kartice iz kesica na kojima su ispisani brojevi. Sa crteža se sklanja kartica sa indentičnim brojem kojim je crtež jednim delom prekriven. Dete samostalno ili uz pomoć roditelja čita asocijaciju sa poleđine kartice. Dete, uz pomoć asocijacije i otkrivanjem polja, pokušava da pogodi zagonetni crtež. Igrači otkrivaju polja sve dok se ne pogode rešenja. Pobednik je onaj igrač koji prvi dođe do rešenja.

Predlozi: Igra može da se igra i grupno. Deca mogu, dakle, da se podele u dve grupe (ekipe)- ekipa A i B. Igra može biti takmičarskog karaktera. Mogu se, na primer, koristiti crteži predmeta koje su deca radila sa vaspitačima tokom projekta.

**„Zamišljeno putovanje“ Igre upoznavanja
i opuštanja, Vera Batanović-Lalović,
Priredile: Gorana Kosovac i Sofija
Krajnović**

Podržava samopoštovanje

1. IMENA I NEŠTO ŠTO - svako kaže svoje ime i kaže nešto što voli, npr. «Ja sam Ivana i volim čokoladu...» Imena se mogu kombinovati sa ŠTA NE VOLIM, ŠTA RADIM KAD SAM LJUT, SREĆAN, TUŽAN....
2. IME I IME - sva deca sede u krugu i svako treba da predstavi prvo sebe a zatim i svoje susede sa leve a zatim sa desne strane. Svako će reći: svoje ime pa predstaviti dete sa leve pa sa desne strane njihovim imenima
3. PITALICA SA LOPTOM – dete baca loptu kome želi i pita ga šta želi. Onaj kome je namenjeno pitanje hvata loptu i odgovara na pitanje, pa zatim on baca loptu nekome iz grupe i postavlja mu pitanje. Dete koje ne želi da odgovori vraća loptu bacaču i igra se dalje nastavlja.
4. HODAM KAO ... – svi stanu u krug i hodaju. Na znak voditelja menja se način hodanja: kao beba, kao starac, kao pas, kao robot, po pesku, ledu...Treba pitati i decu za ideju.
5. GRIMASE – Svako će, kada na njega dođe red, da napravi što smešniju grimasu. Svako može da iskrivi lice kako hoće. Ostali gledaju pažljivo i ponavljaju istu tu grimasu.
6. MASAŽA – formirati dva kruga tako da deca stoje jedno iza drugog, gledajući u potiljak. Dete koje stoji iza masira vrat, ramena, leđa onom ispred sebe. Posle nekog vremena zamene se uloge.
7. OGLEDALA – učesnici izaberu sebi para i stanu jedan prema drugom. Jedan član para zauzme pozu a drugi je njegovo ogledalo i trudi

se da zauzme istu pozu. Posle izvesnog vremena parovi zamene uloge.

8. PORUKE – svi učesnici sede u krugu. Neka svako smisli lepu poruku za onoga koji sedi desno od njega. Poruku svom susedu treba reći naglas. Igra je završena kada sva deca prime poruku.

9. NEŽNI GESTOVI – svi učesnici stoje u krugu. Voditelj počinje igru tako što detetu koje stoji do njega daje neki nežni pokret (pomiluje, pomazi, zagrlj...). Dete prima nežni gest, menja ga ako to želi ili isti predaje drugu do sebe...

10. TIHO, TIŠE – deca sede u krugu i prvi tiho kaže svoje ime, drugi glasno, sledeći tiho itd. Ova igra se može igrati i tako što će prvi reći svoje ime najglasnije a ostali sve tiše i tiše i obrnuto.

11. JA VOLIM ... – sva deca sede u krugu. Prvo dete kaže «Ja sam Irina i volim... npr. sladoled ». Sledeće dete ponovi «Irina voli sladoled» i dodaje « a ja sam Srđan i volim...» - redom svako dete ponavlja ime i iskaz prethodnog u krugu.

**“Ja ti pričam, a ti crtaš”, Priredila: Mičić
Danica**

Podržava komunikaciju, finu motoriku

Jedno dete crta a drugo usmeno opisuje crtež “robotu” od geometrijskih oblika, koji je sam pre početka igre nacrtao. Dete koje crta mora što vernije da sledi uputstva, ali ne sme ništa da pita ili proverava. Nakon završetka crtanja i opisivanja uporede se slike robotu deteta koje je opisivalo svoj crtež sa slikom deteta koje je crtalo. Igru mogu igrati i roditelj sa detetom. Uloge se mogu menjati.

PREDLOZI ZA ČITANJE KOD KUĆE

**„Bela vrana i crna ovca“, Lj. Ršumović,
Priredile: Gorana Kosovac i Sofija
Krajnović**

Na mom srcu leži rana
Reče jedna bela vrana

I kad letim i kad trčim
Pitaju me zašto štrčim

Kao da sam za sve kriva
Prosto žalim što sam živa

Ne govori glupa slovca
Reče na to crna ovca

Treba da smo obe sretne
Što smo tako izuzetne.

**„Uže za slonove“, Kenan Crnkčić, Priredile:
Gorana Kosovac i Sofija Krajnović**

Jednom prilikom, dok je prolazio pored slonova u cirkusu, čovek zastade i začuđeno se zapita kako to da ova velika stvorenja bivaju zadržana samo malim užetom koje im se veže za prednju nogu?! Nikakvi lanci, nikakvi kavezi, samo uže, za koje je bilo očito da ga ovi slonovi mogu pokidati bilo kada, ako pokušaju da pobegnu.

Pitao je o ovome vlasnika cirkusa.

On mu odgovori: “Kada su slonovi mladi i mnogo manji nego sada, mi smo koristili uže iste veličine kako bismo ih vezali; oni tu užad nisu mogli prekinuti, jer su bili nejaki. Kako su odrastali, sve više su se navikavali na činjenicu da ne mogu pobeći. Verovali su da ih uže još uvek može zadržati. Koliko nas, poput ovih slonova, ide kroz život držeći se uverenja da ne može nešto učiniti, samo zato jer smo to nekada pokušali, a nismo uspeli?!?”

**„Priča o zaleđenom jezeru“, (izvor:
www. poucneprice), Priredile: Gorana
Kosovac i Sofija Krajnović**

Dva dečaka klizala su se po zaleđenom jezeru; led se iznenada prolomio i jedan od njih propade u vodu.

Drugi dečak je otrčao na obalu, našao jak štap, dodao ga drugu i izvukao ga iz vode.

Svi su se čudili kako je uspeo, tako nejak, to da uradi.

Odgovor je dao jedan starac, koji je to posmatrao: „Ja znam kako je uspeo. Nije bilo nikoga da mu kaže da je to nemoguće.“

**„Štenci na prodaju“, Robert Fulgum,
Priredile: Gorana Kosovac i Sofija
Krajnović**

Dečak je ušao u radnju za prodaju kućnih ljubimaca, želeći da kupi psića.

Prodavac mu je ponudio pet štenaca, od kojih je jedan teže hodao. „Rodio se sa manom, nikada neće moći trčati kao drugi psići.“

Na to je dečak odmah rekao: „Upravo tog želim da kupim!“

Prodavac upita: „Šta će ti on? On nikad neće biti kao drugi psi!“

Dečak podiže svoju levu nogavicu, pokaza svoju protezu na nozi i reče: „Ni ja ne mogu trčati i skakati kao druga deca i baš zato želim tog psa. Ja ću ga najbolje razumeti.“

**„Bik i konj“, Gotthold Efrajm Lesing,
Priredile: Gorana Kosovac i Sofija
Krajnović**

Neki odvažan dečak dojahao gordo na jednom besnom konju. Tada divlji bik doviknu konju: “Sramota! Ja ne bih dozvolio da jedan dečak upravlja sa mnom!”

“A ja dozvoljavam”, odgovori konj. “Jer, kakva bi to bila čast za mene da zbacim jednog dečaka”.

**„Ovca i lasta“, Gotthold Efrajm Lesing,
Priredile: Gorana Kosovac i Sofija
Krajnović**

Lasta slete na jednu ovcu da bi joj očupala malo vune za svoje gnjezdo. Ovca je ljutito skakala tamo-amo. “Kako si ti to samo prema meni tako škrta?” reče lasta. “Pastiru dozvoljavaš da ti potpuno skine vunu, a meni uskraćuješ jedan pramičak. Otkuda to?”

“Otuda”, odgovori ovca, “što ti meni ne umeš vunu da uzmeš na tako lep način kao pastir.”

„GOVOR SRCA“ Priredile: Jelena Pantelić i Vesna Kragulj

Podržava nenasilnu komunikaciju

Inspiraciju za osmišljavanje ove igre pronašle smo u teoriji poznatog američkog psihologa Marshalla Rosenberga. Naime reč je o nenasilnoj komunikaciji koju je nazvao jezikom ili govorom žirafe. Nameće se pitanje zašto baš žirafa?! Svi znamo da je žirafa životinja sa velikim srcem, koja vidi u daljinu, plemenita je i snažna. A ono čemu naša igra teži je stvaranju baš takvog govora.

Kao vaspitači sa dugogodišnjim iskustvom, praktičari, došli smo do ideje da roditeljima kod kuće pružimo podršku u rešavanju konfliktnih situacija sa decom, nenasilnom, mirnom komunikacijom, onako kako mi to u svom radu praktikujemo.

Cilj igre je, dakle, komunikacija (govor srca) koja se temelji na poštovanju sagovornika i prepoznavanju osećanja, otkrivanje šta je razlog nastanka konflikta, sagledavanje situacije iz druge perspektive i uvažavanju tuđih misli, potreba i želja. Komunikacija koja ne osuđuje, već pronalazi rešenja i izbegava sukob.

Sve što je potrebno za igru jeste da roditelji sa decom od materijala kakav imaju kod kuće, po sopstvenom izboru i modelu, naprave lutku žirafu. Deca daju ime lutki. Lutak uvek stoji na vidljivom mestu. Poželjno je sa detetom, tokom izrade, razgovarati o tome kakva je žirafa, njenim osobinama, da ima veliko srce i da je plemenita.

Kada dođe do problem situacije među decom, tada nastupa lutka (u ulozi roditelja, starijeg brata, sestre) koja sasluša dete, pokuša da razume, poštuje, ne osuđuje, teži pozitivnim osećanjima i pronalazi rešenje. Tako umesto možda očekivane reakcije roditelja, kao što je grublji govor, nerazumevanje, grdnja deteta...dobijamo govor srca. Deca će se lakše poveriti lutki, prihvaćiće komunikaciju i biće maštovitiji u pronalaženju rešenja. Deca sa lutkom takođe uvek mogu da se osame kada požele, mogu glasno izneti ako ih nešto muči, svoje nedoumice, strahove...Na taj način deca se uče da se suočavaju sa problemima, kao i da ih govore svojim roditeljima umesto da ih kriju, a roditelji svakako ne bi trebalo da ignorišu dečije probleme, već da ih zajedničkim snagama, govorom srca, rešavaju.

Modeli lutaka za pravljenje

2 PREDŠKOLSKI UZRAST - PREDLOG IGARA ZA RODITELJE I BUDUĆE ĐAKE

Igra za predškolce, Priredila: Zorica Stojić

Podržava kooperaciju, finu motoriku,
koncentraciju, pamćenje

Prva varijanta: Roditelj sa decom naprave slova svako pojedinačno, malo većeg formata. Kada se naprave slova, stavi se u čarobnu vrećicu i odatle vade slova jedno ili više.. Igrajte se „Na slovo, na slovo...“

Druga varijanta: Tezi zadatak je da roditelj sa decom napišu reči, potom reči razdvoje na slogove, te slogove stave u vrećicu, izvlače i pokušaju da sastave reči sa decom. Igra traje dok postoji interesovanje.

„Ko tu ne pripada?“, Priredila: Maja Lompar Petrović

Igra za uzrast 5+.

Podržava kreativnost, promišljanje,
saradnju

Savršena za "kućne uslove" jer jednu kutiju treba napuniti sa bezbednim predmetima

koje imate u kući. Njihov broj treba da je deljiv sa 3, za početak preporučujemo 21 predmet. Oni treba da su raznoliki, npr: jabuka, kašikica, plastična čaša, kocka, rukavica, orah, olovka, karta, konac, plišana igračka, gumica za kosu...

Igra se u dvoje (roditelj-dete), koji sede jedno naspram drugog.

Tok igre:

Postaviti 3 predmeta iz kutije, a kutiju odložiti u "krilo". Od ponuđena 3, dete treba da "izbaci uljeza" tj. da kaže koji predmet tu ne pripada i zašto, a zatim ga odloži u stranu. Roditelj vadi sledeći predmet i opet dete traži ko tu ne pripada,...

Vrednost igre je u misaonim vezama koje će dete stvarati i tako isključiti treći predmet. Ono će po svojoj logici izbaciti predmet koji smatra uljezom. Svaki odgovor je pravi, nema pogrešnih. Jednom će izbaciti predmet jer je jedini šaren, drugi zato što je od plastike, sledeći jer ne služi za igranje... Zabavite se i otkrite na koji način Vaše dete razmišlja.

„Poređenje“, Priredila: Mina Panić

Podržava kreativnost, bogaćenje rečnika

Izmišljati reči koje mogu da se porede:
slatko kao med, čokolada,
belo kao sneg, mleko,
duboko kao more, reka, bunar,
vredan kao mrav, pčela.....

„Sastavi delove pa ćeš imati celinu“,

Priredila: Mina Panić

Podržava koncentraciju, pažnju

Dete dobija zadatak da sastavlja sliku iz delova.

Zadatak se može ponavljati, ali uvek povećavati broj delova isečene slike.

Isečene delove ostaviti, a dete će ih sa zadovoljstvom koristiti.

„Pantomima“, Priredila: Mina Panić

Podržava kooperaciju, kreativnost

Jedan od učesnika samo pokretima, bez glasa pokušava da objasni neki pokret ili radnju (vožnja automobila, brod, poštar, lekar i sl.). Drugi pogađaju šta se objašnjava.

„Prepoznati pipanjem“, Priredila:

Mina Panić

Podržava pažnju, finu motoriku

Zadatak ove igre je da dete samo pomoću pitanja pogodi o kom predmetu se radi.

U kutiju ili torbu stave se razni predmeti (voće, povrće, predmeti iz domaćinstva, igračke, drveni, gumeni i predmeti od plastike, namirnice i sl.).

Dete zavuču ruku u kutiju ili torbu i samo pipanjem pogađa od čega je predmet

napravljen, kojeg je oblika, čemu služi i o kom predmetu se radi.

„Na slovo na slovo“, Priredila: Mina Panić

Podržava motivaciju za opismenjavanjem

Zadatak je izmisliti reči koje počinju glasom: p, o, g, t,....

Reči koje u sebi sadrže glas: m, š, t,...Reči koje se završavaju glasovima: a, k, p.

Reči koje počinju glasom na koji se prethodna reč završila,

Reči koje počinju na dva glasa: ga, pa, ma...

„Prepoznaj po zvuku“, Priredila: Mina Panić

Podržava pažnju, koncentraciju

Za vreme šetnje skretati pažnju deci na raznovrsnost zvukova u prirodi, u šumi, kraj reke, pruge...za vreme izolacije u svom stanu, na dvorištu, terasi...

Tako će deca naučiti da oslušuju i analiziraju zvukove.

„Ogledala“, Priredila: Mina Panić

Podržava kooperaciju, vedro raspoloženje

Igra se igra u paru. Igrači stanu jedan nasprem drugog. Jedan pravi pokrete besmislene ili smislene (češlja se, umiva se, oblači se...), a drugi učesnik oponaša njegove pokrete kao lik u ogledalu.

„Antonimi“ Priredila: Mina Panić

Podržava koncentraciju, pažnju, dedukciju

Isto značenje, a različite reči.

Npr. Debeo-nije tanak,
veliki-nije mali,
teško-nije lako.

„Poznata slova“, Priredila: Mina Panić

Podržava motivaciju za opismenjavanjem

Igra se može izvesti ako dete poznaje nekoliko slova.

Detetu se daju novine i ono treba da izabere jedan naslov iz novina.

Dete potom izabere neko slovo koje poznaje, a zadatak je da odabrano slovo podvuče u naslovu, onoliko puta koliko se pojavljuje.

Roditelj na drugom naslovu podvlači slova, zamene se novine i zadatak je da se stavljanjem krstića utvrdi da li je neko od učesnika igre nešto propustio da podvuče. Ko ima najmanje propusta taj je pobednik.

„Zapamti crtež“, Priredila: Mina Panić

Podržava pažnju, koncentraciju, pamćenje, finu motoriku

Dete posmatra neki crtež pet sekundi, a onda treba da ga po sećanju nacrtaj.

Igra se može komplikovati dodavanjem detalja na crtež.

„Pet palidrvaca“, Priredila: Mina Panić

Podržava finu motoriku, strpljenje, takmičarski duh

U ovoj staroj igri, zadatak je da se prstima obe ruke podigne pet palidrvaca.

Prvo palidrvce - sa dvapalca, drugo sa dva kažiprsta,

treće, četvrto i peto- srednjim, domalim i malim prstima.

Pobeduje onaj ko prvi ispuni zadatak.

Predlog igara i aktivnosti za podsticanje pažnje dece predškolskog uzrasta, Izvor: Elektronska publikacija Sirius - Centar za psihološko savetovanje, edukaciju i istraživanje Zagreb, Priredila: Mina Panić

Precrtavanje različitih oblika, prvo jednostavnih, a onda složenijih.

Bojanje u bojankama.

Upoređivanje - pronalaženje skrivenih likova i traženje razlika na sličnim slikama. Dve ili više slika, šta je promenjeno, izostavljeno, dodato.

Slagalice – domine sa brojevima ili slikama, loto igra, puzzle, prema uputstvu/primeru izrezati i sastaviti sliku...

Misaoni zadaci - „Šta sve moraš pripremiti ako želiš napisati pismo?“, „Postavi sto za ...osoba. Šta ti je sve za to potrebno?“

Vežbe kombinacije – umetanje reči, rešavanje ukrštenica, dopunjavanje reči, pogađanje životinja, cveća i sl...prema delimičnim opisima, npr. „Šta je to – ima četiri noge, krzno, spretno se penje po drveću?“

Igra šah.

Igre razvrstavanja po nekim kriterijumima - „Nacrtaj sve životinje koje imaju krila“; „Poznaješ li životinje koje imaju više od četiri noge?“

Zadaci opažanja – Posmatrati tok neke radnje ili događaja, pa od deteta tražiti da dovrši rečenice.

Posmatrati sa detetom nekoliko minuta neku sliku, nakon toga mu uputiti pitanja tipa: „Koliko je na slici bilo osoba, prozora, životinja?“

Vežbe razvrstavanja - razvrstavanje kocaka, pomaganje u razvrstavanju posuđa kod kuće, razvrstavanje novčića po vrednosti, kuglica po boji i veličini, pravljenje ogrlica po određenom redosledu, skupljanje kamenčića, sličica, markica...

Čitanje i pričanje priča

Često je čitanje omiljena aktivnost dece i roditelja. Knjige sa slikama pomažu da dete poveže značenje teksta sa knjigom, podstiču razvoj govora, pažnje, koncentracije, pamćenja, razvija se sposobnost zaključivanja, bogati se rečnik i stiču se znanja, dobijaju informacije. Čitanje ima i veliki uticaj na razvoj detetove mašte i kreativnosti. Iako možemo čitati detetu tako da samo prenosimo sadržaj knjige, treba imati na umu da je puno delotvornije čitati zajedno sa detetom. Uključivanjem deteta dajemo mu aktivnu ulogu, za razliku od pasivne uloge slušaoca.

Evo nekoliko zanimljivih tehnika pričanja priča koja deci drže pažnju!

IGRANJE ULOGA – Ovaj način pričanja garantuje detetovu pažnju, jer se u njemu čitalac stavlja u ulogu junaka priče, čime decu navodi da zamišljaju ljude i događaje koji se odvijaju u knjizi. Možete očekivati smeh, povike, malo straha i sve reakcije

koje prate materijal koji čitate. Menjajte glasove, oponašajte zvukove i uživajte.

CRTANJE I PRIČANJE - Još jedan divan način da vežbate i svoju i maštu vašeg deteta je da dok crtate pričate šta je to što će se sledeće dogoditi. Uzmite bojice i flomastere i videćete kako će dete oduševljeno pratiti priču i iščekivati u šta će se pretvoriti crtež.

IZREZIVANJE I PRIČANJE - Ova tehnika je slična prethodno opisanoj samo što podrazumeva izrezivanje oblika kako priča teče. Oblici treba da budu povezani sa onim što se priča. Možda zahteva malo vežbe, ali je odličan način da se uključe deca. Na kraju, kada se izrezane stvarčice sakupe, trebali biste dobiti divan kolaž. Zato koristite više materijala i boja.

KUTIJA ILI TORBA ZA PRIČU - Ovo je lako, a jako zanimljivo jer sve što treba da napravite je da sve elemente iz priče stavite u jednu kutiju, kesu, ranac...i onda ih vadite kako priča odmiče. Potrebno je samo malo pripreme kako biste bili sigurni da predmeti u torbi odgovaraju priči.

SMEJEM SE, LJUTIM, RADUJEM...

ISKORISTITI SPONTANE ŽIVOTNE SITUACIJE,
KADA DEČE PLAČE, LJUTI SE, RADUJE, TUGUJE...
RAZGOVARATI SA DECOM O TOME ŠTA ZNAČI
KADA SE NEKO SMEJE, PLAČE, LJUTI... ZAŠTO
PLAČE, SMEJE SE...?

IZRAZIMA LICA ILI TELOM POKAZATI KAKO IZGLEDAJU KADA SU
SREĆNI, TUŽNI, LJUTI, UPLAŠENI...

KAKO MOŽEMO I ŠTA MOŽEMO URADITI DA MAMA, TATA, BATA,
SEKA, KUĆA... BUDU SREĆNI?

3 HIGIJENA

Kako da izbegnemo viruse?, Priredila: Sanja Vranić

Pripremiti: Duboki tanjir, pola čaše vode, mlevenog bibera, u čep jednu dozu tečnog sapuna sipati.

Ogled: U duboki tanjir sipati pola čaše vode, dodati na vrh kašikice mlevenog bibera. Detetu reći da su u tanjiru bakterije, ono crno sitno, kako bi shvatili šta se dešava, ove bakterije se vide golim okom a postoje i bakterije koje se ne vide. Kada stave prstić u tanjir i izvade, na vrhu prsta ostaće mrvice bibera. Potom prst stave u tečni sapun pa u tanjir.

- Šta se dogodilo?
- Kakva je reakcija deteta a i roditelja?
- Upisati osećanja deteta, iskaze, zaključak koji je shvatio iz ovog ogleda.
- Sačuvati i po povratku u vrtić pročitaaće vaspitačica ono što su zajedno deca i roditelj napisali.

**Kako pravilno peremo ruke?, Priredila:
Sanja Vranić**

Uzeti rukavice i crnu temperu, ko želi može bilo koje boje, koje imate. Objasniti detetu da su rukavice kao ruke kada peremo, boja sapun kojim ih trljamo.

Obući rukavice i naneti 1cm boje. Zatim krenuti sa trljanjem ruku kao što je pravilna tehnika pranja i brojati do 20.

- a) Pregledati dobro rukavice.
- b) Zapisati zapažanja i iskaze deteta u toku i posle oglada.

**„Kako virusi i bakterije da postanu vidljivi“, eksperiment za decu i roditelje.
Priredila: Branka Čonkić, koordinator
službe preventivno-zdravstvene zaštite**

Cilj aktivnosti: dočarati deci iz apstraktnog pojma „virusi i bakterije“ u vizuelni efekat, radi boljeg shvatanja nečeg golim okom nevidljivog, a posledično osetnog kao bolest.

Za ovaj eksperiment treba pripremiti: šljokice u dve različite boje, mi smo se poslužili crvenom i ljubičastom. Šljokice su najpodesnije, jer se prilično zalepe za kožu te se skidaju prilikom temeljnog pranja ruku.

Jedan od roditelja treba da stavi na dlanove malo šljokica obe boje (ali da deca ne vide), nakon toga treba da pristupi igri simulacije, a još bolje u stvarnom dešavanju, kako se vratio sa pijace i hoće da se rukuje sa njima. Nakon rukovanja, kao znak pozdravljanja koje većina koristi, na dečijim dlanovima su nalepljene šljokice i svi se pitaju šta je to!?

Mamine „kontaminirane“ ruke

Mama je prenela viruse i bakterije na dečije ruke

Roditelj treba da beleži dečje izraze lica, njihove emocije, reakcije i pitanja.

U nastavku, jednostavnim rečima objasniti da su to mali mikroorganizmi zvani virusi i bakterije, koji izazivaju bolesti, nalaze se svuda oko nas, a kako se rukama sve dira tako tih virusa ima najviše na rukama.

Kako ćemo se otarasiti virusa i bakterija? Jednostavno! Čestim temeljnim pranjem ruku koristeći toplu vodu i sapun.

Zapisati zapažanja i iskaze deteta tokom igre izvođenja ovog eksperimenta.

„Čuvaj svoje zdravlje čestim pranjem ruku, kako ne bi s' plućima ti imao muku.

Bakterije i virusi od sapuna beže, pa se bolest ni jedna za tebe ne veže.

A ako se ipak desi da kašlješ ili kijaš znaj da uvek od lekara ti podršku imaš!“, autor pesmice Sunčica Vuković na moju inicijativu.

4 OSTALE ZANIMLJIVE AKTIVNOSTI

„Jelovnik za vreme boravka kod kuće“, Priredila: Sanja Vranić

Dragi roditelji olakšajte sebi pravljenje jelovnika. Uključite svoju decu u pravljenje jelovnika za dva do tri dana ili za sutra, po vašem dogovoru. Deca od 4 do 7 godina mogu da vam pomognu.

Pitajte svoje dete šta je to što ono želi za tri glavna obroka i dve užine od ponuđenih namirnica u kući.

Objasnite mu da bi bilo dobro i zbog drugih ukućana da se predlozi uvažavaju i po njihovim željama napravi jelovnik. Neka to bude zadatak vašeg deteta koje će to ozbiljno shvatiti i pokušati da zapiše svojim znacima. Neka prikupe predloge od svakog ukućana za jedan dan. Znaci mogu biti i predloženi, ali ih isprovocirajte da se sami sete: da nacrtaju, napišu oni koji znaju ili iseku sličicu iz nekog časopisa ili pakovanja

sa namirnice koju spremate ili nešto po vašem izboru.

Pitajte ih:

1. Gde bi to mogao da bude izložen jelovnik da bi svi ukućani mogli da vide?
2. Šta će to biti na jelovniku u toku dana i u koliko sati za glavne obroke i užinu? (Npr. tablu od kartona od starog bloka, na frižideru zakačeno magnetom, na papiru nacrtano po obrocima i zalepljeno selotejpom na kuhinjski element, kao sveska u kojoj će se skupljati dnevni jelovnici sa datumom, prateći dane i datume.)

Posebnu pažnju obratite na datum!

Pitajte ih:

1. Koji je sutra dan ako pravite za sutra jelovnik?
2. Šta je danas za ručak?

3. Kada imamo desert i za koju užinu, prepodne ili poslepodne?

Postavljajte im pitanja tako da ubacite doba dana, dan, mesec i vreme.

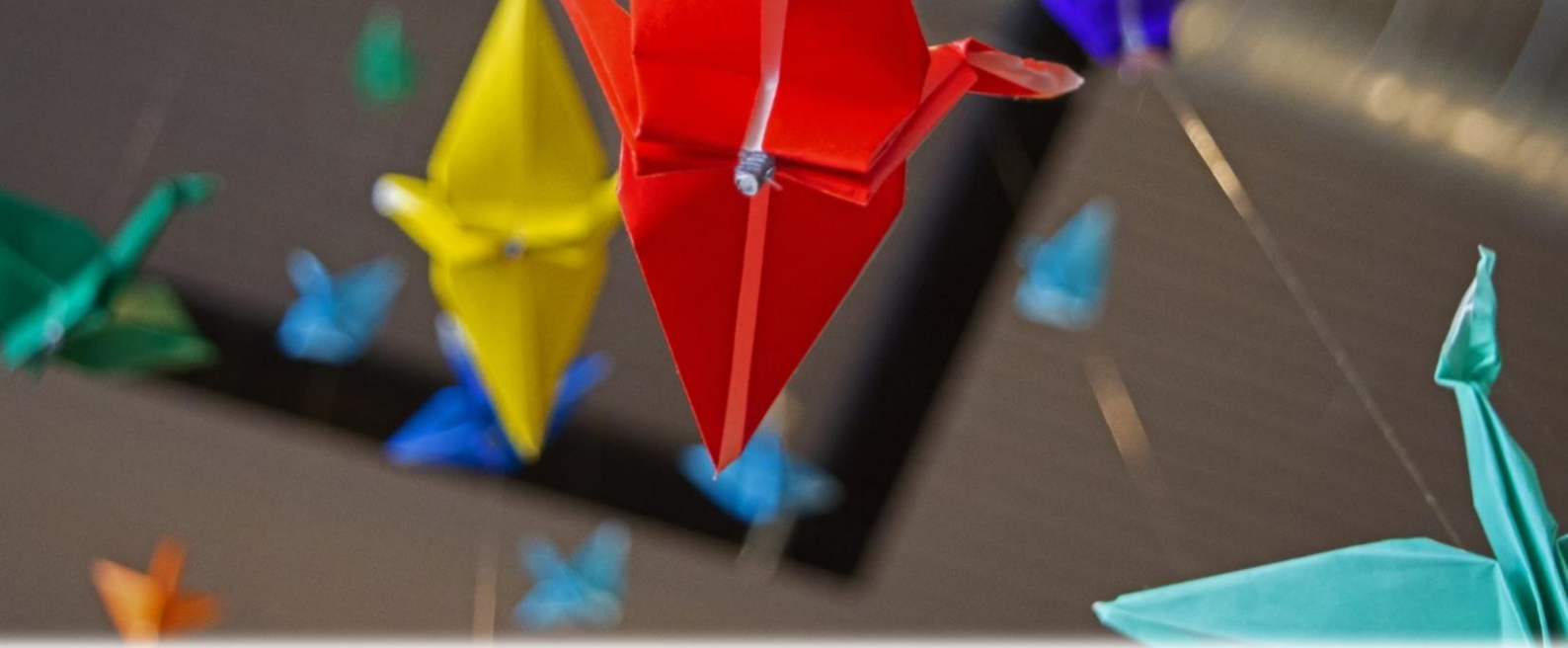
4. Šta je potrebno od pribora za obrok?

Dajte im mogućnost da izaberu namirnicu koju manje jedu, mogu da Vam pomognu u pripremi i serviranju, možda će tada pojesti. Ponudite im da Vam pripreme namirnice, pomognu oko pranja i čišćenja koliko je bezbedno za njih. Naravno i ono kako oni to rade u vrtiću, pitajte ih da li vole da pomažu u vrtiću da serviraju i sklanjaju sudove?

5. Da li znaju šta su to pomije i gde sa njima i hranom koja je ostala kod kuće kao višak?

Sve predloge jelovnika sačuvajte i po povratku u vrtić ponesite da mogu da ispričaju šta su sve radili. Zabeležite fotografijom i pošaljite je kome oni žele, svom drugaru iz vrtića ili baki kod kojih sada ne mogu da idu da se ne razbole. Može i kao predlog jelovnika na neku internet stranicu. Potrudite se da zabeležite važne iskaze dečije.

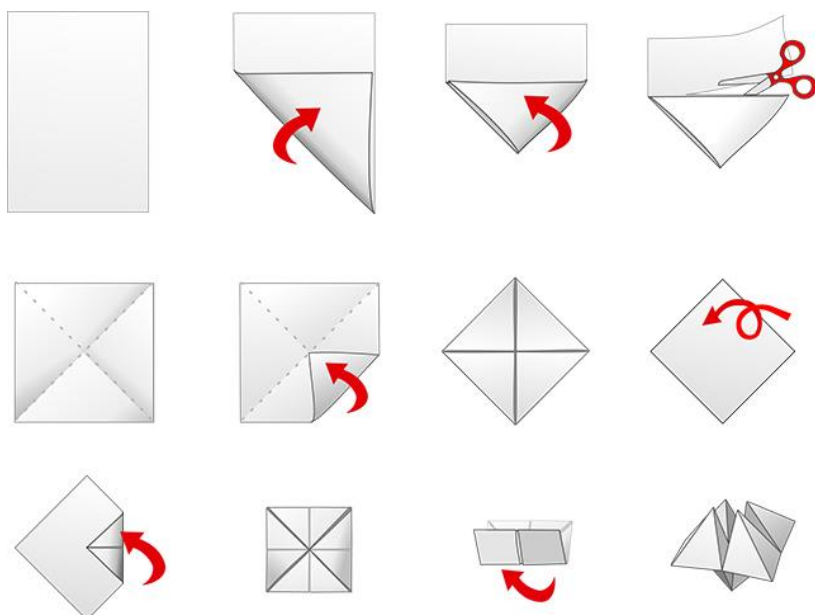

„Žabica na malo drugačiji način“ Priredila: Stanislava Grilec

Podržava finu motoriku

Potreban materijal: papir za štampanje i olovke u boji ili flomasteri
Od papira napraviti „žabicu“ na prikazan način.

Na spoljašnjim delovima ispisati brojeve (ili označiti broj tačkicama), a na unutrašnjim delovima olovkama u boji ili flomasterima nacrtati simbole koji će ilustrirati zadatak koji dete ili odrasli treba da urade kada izaberu broj. Zadaci mogu biti:

- zapleši uz omiljenu pesmu, smisli igru sa nekim od učesnika, otpevaj pesmu, nacrtaj svoju omiljenu igračku,...
- napravi sendvič, limunadu, voćnu salatu, pleši sa nekim po želji, napravi 5 čučnjeva...
- u svaki deo po jedno osećanje koje dete treba da predstavi kako želi (rečima, pesmom, pokretom, da odglumi, nacrtaj)

Zadatke deca mogu ilustrirati, a odrasli ispisati značenja ispod crteža.

„Žabica“ se pomoću prstiju pomera i na dogovoren znak zaustavlja kada igrač bira broj, otkriva šta se unutra nalazi i izvršava zadatak.

Deca su na ovaj način podstaknuta da komuniciraju, stiču iskustva, druže se...

5 KORISNI LINKOVI

AUDIO BAJKE

<https://youtu.be/yAHRbbHHY00>

<https://youtu.be/s2E9GA3ABF8>

<http://www.malabiblioteka.net>

<https://www.youtube.com/watch?v=7bqblXL4gA&feature=share>

INTERNET STRANICE

<https://najboljamamanasvetu.com/>

<https://www.facebook.com/NajboljaMama>

<https://www.instagram.com/najboljamama/>

<https://www.youtube.com/user/NajboljaMamaTV>

<http://www.malabiblioteka.net>

<https://www.classicsforkids.com/> <https://stadaslusamdanas.wordpress.com/>

<http://pricezadecu.blogspot.com>

<https://dramskimetod.com>

ZANIMLJIVE IGRE

<https://seoi.net/butterfly/>

6 SAVETI I PREPORUKE

Kako od knjige napraviti prijatelja, Priredila: Pedagog, Mina Panić

Čitanje smiruje, razvija rečnik, obogaćuje maštu, učvršćuje vezu između mališana i roditelja. Detetu omogućava sticanje iskustva s različitim rečima, načinima korišćenja jezika, ritmova i zvukova. Čitanjem deca uče i ono što im nije dostupno u svakodnevnom životu. Vaši prvi, roditeljski naponi da dete nauči da uči počinju još u predškolskom uzrastu razvijanjem ljubavi prema čitanju. Podrazumeva se da ćete najpre čitati vi njemu, a ne insistirati da što brže ono nauči da čita samostalno, jer bi ovakvo vaše ponašanje moglo imati samo kontraefekte.

Sa čitanjem ne možete poraniti (možete početi već u "bebećem" uzrastu odabirom slikovnica

sa tvrdim koricama, jarkim bojama, zaobljenim ivicama, jasnim ilustracijama...). Rezultati naučnih istraživanja potvrđuju da deca koja su u predškolskom uzrastu bila izložena uticaju jezika (preko knjiga i kroz razgovor) imaju bolje rezultate u školi i kasnijem učenju. U predškolskom periodu razvijanjem detetovih tzv. "predčitačkih" sposobnosti vi formirate osnovu za buduće školsko učenje.

"Predčitačke sposobnosti", između ostalih, podrazumevaju:

Povezivanje: deca uče da povezuju oblike, obrasce, slova i, na kraju, reči...

Rimovanje: deca koja uočavaju da neke reči slično zvuče ili se rimuju u prednosti su u odnosu na svoje vršnjake kada počnu da uče čitanje, ili, nešto kasnije i pisanje

Pravac: tekst je štampan sleva nadesno. Nama se to podrazumeva i kao pravac čitanja, ali deca to tek treba da shvate i prihvate. Važno je i da usvoje praćenje štampanog teksta u pravom smeru, okretanje stranica, razgledanje slika...

Jezičke sposobnosti: razvijaćete ih čitajući detetu ali i mnogo razgovarajući sa njim. Što više iskustva stekne s jezikom i rečima, uopšte, lakše će naučiti da čita.

Evo predloga kako da razvijate ljubav prema čitanju kod svog deteta:

- Čitajte mu što više raznovrsnih priča, pesama, razbrajalica;
- Naglašavajte interesantne momente, menjajte intonaciju, ritam, tempo, dramatičujte;
- Dozvolite mu da vidi kako prstom pratite štampani tekst;
- Postavljajte mu pitanja o priči i slikama;
- Podstičite ga da ono vama postavlja pitanja. Budite strpljivi u odgovaranju jer sve dok postavlja isto pitanje znači da ili nije razumelo vaš odgovor ili mu je pitanje toliko važno pa ga svesno postavlja više puta dajući mu na taj način još više na važnosti;
- Zabavljajte se. Napravite od čitanja mali ritual, svakodnevnu svečanost, kako bi je dete zavolelo. Odnosno: udobno se smestite, isključite telefon. Sedite jedno pored drugog, zagrlite ga da bi čitanje povezalo sa prijatnošću (vašim dodirima), ali i da bi ono moglo da vidi knjigu dok mu čitate;
- Možete imati svoj ukus prilikom odabira materijala koji ćete čitati detetu, ali ako ono pokazuje otpor, dozvolite mu da samo izabere knjige, stripove, dečje časopise...

Zbog čega je još važno da roditelji čitaju deci od malih nogu:

- ✓ Na ovaj način se radi na prevenciji teškoća u čitanju.
- ✓ Radnja knjige je tako u centru detetove pažnje i izvor je korisnog i uzbudljivog iskustva.
- ✓ Proširuje se rečnik najmlađih i njihovo opšte znanje, jer to što pročitaju mogu da povežu sa onim što vide i čuju oko sebe.
- ✓ Kada roditelji čitaju naglas, postaju uzor deci i prenose na njih ljubav prema knjizi.
- ✓ Mališani se upoznaju sa književnim jezikom, koji se razlikuje od svakodnevnog, što je važno za obrazovanje.
- ✓ Dok slušaju, deca maštaju o ljudima, mestima i situacijama koje nisu upoznali i doživeli.

Čitati treba onoliko dugo koliko deca žele da slušaju. Ne treba ih prisiljavati na slušanje priče. S vremenom deca razvijaju koncentraciju, pa se vreme slušanja priče samo po sebi produžava. Čak i **15 minuta glasnog čitanja** tokom dana doprineće celokupnom detetovom razvoju.

Nekoliko odličnih razloga za smeh...

Priredila: Mina Panić, pedagog

Osmeh ima moć da **promeni fizički izgled, ugao gledanja, pogled na svet**, poboljša zdravlje, **ojača imunitet, popravi međuljudske odnose...**

Pročitajte zbog čega je smeh dobar i zašto ga **treba što češće doživljavati!**

Osmeh nas čini privlačnijim.

Čovek koji se smeje pre će **privući pažnju nego ljudi ozbiljnog lica**. Kada se smejemo, izgledamo **manje umorno**, iscrpljeno i nervozno.

Smeh je zarazan!

Osmeh na vašem licu ne samo da će vas učiniti srećnijima, već može **promeniti raspoloženje** i ljudi oko vas, naravno, na bolje! Osoba koja se smeje zrači srećom koju prenosi na svoju okolinu, a time i njih podstiče da se **smeše**.

Smejanje nas čini srećnim.

Niko se ne može u isto vreme smejati i biti tužan. Ali, svako se može **naterati da se nasmeje kada je nesrećan** i u tom trenutku

zavarati svoj mozak, koji će dobiti signale da je osoba srećna i tako **oterati tugu**, odnosno pomoći nam u promeni raspoloženja.

Smejanje oslobađa od stresa.

Stres se itekako može videti na našem licu. Kada ste pod stresom, teško je nasmejati se, ali dajte sve od sebe. Otkrićete da je gotovo **nemoguće osećati stres dok se smejete** i izgledate srećno.

Smeh jača imunitet

Svaki put kada se nasmejete jačate svoj imun sistem! To je zato što nas **smeh opušta**, a što smo više opušteni, imunitet je jači. Zato, ako se često smejete, ređe ćete biti prehladjeni, pa čak i bolovati od gripa.

Smejanje nas čini mlađim. Mišići koje koristimo kod smejanja podižu lice, zbog čega automatski izgledamo mlađe, bez ikakvih čudotvornih krema i kozmetičkih zahvata. Smejite se što češće i **priroda će sama izbrisati bore!**

Smeh snižava krvni pritisak.

Dok se osmeh na vašem licu širi, **krvni pritisak se snižava.**

Smeh je prirodan lek.

Istraživanja su pokazala da, dok se smejemo, mozak pojačano luči prirodni analgetik **endorfin** i tako pomaže kod ublažavanja bola, pa se luči hormon sreće, serotonin, kojem možemo zahvaliti za dobro raspoloženje, a što je **više serotonina, to smo i zdraviji.**

Šta smeh čini za vas?

Smeh čini da se osećate bolje.

Smeh povećava kapacitet vašeg mozga

Smeh vas proleptšava

Smeh vam pomaže da odredite šta je važno

Smeh vam pomaže da ozdravite, da budete zdravi i da ostanete zdravi

Smeh unapređuje životne odnose

Smeh gradi uspeh

Smeh vas lakše suočava sa strahom

Smeh gradi karakter

Smeh gradi sreću

SMEJ SE SMEJ, UVEK SE SMEJI, Priredila:

Mina Panić, pedagog

Smeh je urođeni i prirodni način za postizanje konekcije, jasnoće, zdravlja, harmonije i lakoće rebalansiranjem hemikalija tenzije, stresa, bola. Sve to uz dobru zabavu. Malo ljudi neće poreći da je smeh dobar lek, ali mnogi ljudi ne shvataju da je smeh ujedno i veoma moćna alatka za transformaciju.

Moć smeha

Ne samo da su istraživanja fizičkog benefita iznenadila medicinsku zajednicu, već se smeh pokazao i mentalno/emocionalno koristan u poslu i timskom radu. Možda još više iznenađuje to što se primećuje da smeh leči. Čini se da smeh oslobađa blokade u energetskom polju, oslobađajući nas da se proširimo i postanemo više svoji. Kada se osoba može smejeti svojoj situaciji, njeno iskustvo postaje drugačije, ona postaje drugačija. Naravno, da bi smeh

nekom pomogao da dođe do tačke gde se smeje svom bolu neophodna je veština i osetljivost. Jedan od razloga zašto može biti teško poverovati da smeh može biti tako moćan je da postoje zablude o smehu. Najčešća zabluda je da se smejemo zato što mislimo da je nešto smešno. Istraživanja su pokazala da samo 1 u 5 slučaja smeha uključuje humor. Bebe se smeju, a ipak ne moraju da gledaju komedije! Zapravo, mala deca se smeju 300 – 400 puta na dan.

Odlučite se smejati!

Postoje razni načini da naučimo da se lakše smejemo. Smeh časovi vas mogu naučiti kako da budete manje samosvesni o smejanju na glas, i pomoći da nađete smeh u sebi u danima kada ustanete na pogrešnu nogu. Svi znamo iz ličnog iskustva kakav je dobar osećaj smejati se. Studije ljudi nakon smeha pokazuju da endorfin, taj hormon dobrog osećaja koji čini da se osećate pozitivno, veselo i srećno, nastavi da cirkuliše u krvi i mozgu duže nego što se očekuje. Tako da je dobar smeh dobra investicija za ostatak dana. To je odličan poklon za onog ko je u strahu ili je anksiozan. Zašto je to smešno (ili nije smešno)? Ljudi vole da se smeju, i prosečan čovek se smeje oko 15 puta dnevno. Ljudi toliko vole da se smeju da je izgrađena cela industrija oko smeha. Šale, vicevi i komedije su sve dizajnirane kako bismo se smejali, jer smeh je dobar osećaj. Za nas se čini tako prirodnim, ali smešna stvar je to da su ljudi jedina bića koja se smeju. Smeh je zapravo kompleksna reakcija koja uključuje mnoge veštine koje se koriste u rešavanju problema.

Dobar smeh je dobra investicija za ostatak dana. To je odličan poklon za onog ko je u strahu ili je anksiozan.

Od smeha se zdravo raste, Priredila:

Mina Panić, pedagog

Mališani sa dobro razvijenim smislom za humor srećniji su i samopouzdaniji, optimističniji, socijalizovaniji, ali i zdraviji!

Smisao za humor stručnjaci definišu kao sposobnost da se ono što je smešno "prepozna", kao i da se zabave osobe u neposrednom okruženju.

Mališani smisao za humor u najranijem uzrastu "kopiraju" od roditelja, a kasnije ga nadograđuju kroz iskustva. Jako je važno da se SMISAO ZA HUMOR razvije jer mališanima može da pomogne u prevazilaženju mnogih problema:

„Uči“ ih da stvari posmatraju iz drugačije perspektive.

Razvija nekonvencionalni način razmišljanja.

Razvija kreativnost i ideje, maštu.

Rasterećuje dete od mnogih negativnih emocija.

Uz osmeh i dobro raspoloženje deca se lakše uklapaju u grupu, imaju manje problema s vršnjacima, ali su i zdravija, pokazuju istraživanja. Radosni i nasmejani mališani su ređe depresivni u zreloom dobu, otporniji su na psihičke probleme i stres, imaju niži krvni pritisak, bolje varenje i jači imuno sistem.

Stručnjaci tvrde da bebe starosti do 6 meseci, kada nauče da se smeju smisao za humor "kopiraju" od mame i tate, odnosno smešno im je ono što je smešno roditeljima.

Bebe će znati da ste srećni kada se smežete, osetiće vašu radost i imitiraće vas. Možete ih stimulisati golicanjem, pucketanjem, poljupcima koji "pucaju".

Smejte sa svojom bebom, pravite "blesave" face i glupirajte se. Osim što će vam biti lepo, smejanjem ćete se povezati sa vašom bebom na poseban način, kroz igru i zabavu gradićete dečju ličnost od samog početka. Smisao za humor nije deo nasleđa, on se gradi, tvrde psiholozi. Ipak, vodite računa o

uzrastu deteta, jer na ono što je smešno bebi, predškolač neće ni odreagovati.

Od 10. meseca bebe će sve više razumeti šta je smešno i prihvatiti svaku animaciju. Mališani uzrasta od godinu do tri vole iznenađenja i najsladje će se smejeti kada, na primer, sakrijete lice rukama, naglo sklonite ruke i kažete "bu". Kako budu razvijali govor smejaće se i na nestandardne kombinacije reči, a i sami će ih smišljati i izgovarati. Svašta će im biti smešno, a često će i od vas tražiti da ih zasmejavate. Pokušavaće i oni sami to da urade, pa kada primetite da prave "šašave" face, da se keze ili ispuštaju čudne zvuke, nasmejte se. To je njihov pokušaj da vas zabave.

Vrlo je verovatno da će i pogrešno odgovarati na vaša pitanja i ne brinite – to je samo faza razvoja humora. Predškolačci su već zreliji, pa će njima biti smešne scene iz crtaća, nespretni padovi, slike koje nisu u redu (na primer, bubamara koja ima šešir ili prase u cipelama), kao i situacije kada ton i slika nisu usaglašeni. Još nisu u stanju da razumeju šale i dosetke, ali će pokušavati s vama da se šale na svoj način (na primer, pet puta će vas zvati iz toaleta i vraćati nazad jer još nisu "gotovi", govoriće reči naopako ili izvrnuto i tome se slatko smejeti).

Školarci bolje razumeju značenje reči, pa su već spremni za poneki vic ili šalu, koju će verovatno prepričavati u nedogled. Vrlo često će komentarisati i smejeti se različitostima (na primer, dečaku u crvenim čarapama ili vršnjaku koji plače jer ne želi da se odvoji od majke). U ovom uzrastu počinju da koriste dovitljivost, sarkazam i ironiju.

Naoružajte se strpljenjem, pa čak i kada vam nije do toga, svaku priliku iskoristite za smeh. Život je mnogo zabavniji uz dobro raspoloženje, a detinjstvo najbezbržiije doba života, pa se potrudite da vaše dete u tome uživa. A višak smeha ni vama neće škoditi.

**Prvi april – međunarodni dan šale –
aprililili, Priredila: Mina Panić, pedagog**

Zašto se baš 1. april slavi kao Međunarodni dan šale?

Kažu da je za to kriv Papa Grgur, koji je 1562. prekinuo običaj da se Nova godina čeka 1. aprila i za to odredio 1. januar. Međutim, među brojnim podanicima katoličke crkve, bilo je onih koji se sa odlukom uvaženog pape nisu slagali, pa su nastavili da slave po starom. „Slavljenici“ su nazivani „aprilskim budalama“, i bili su predmet brojnih šala, od kojih je najčešća bila da ih ubeđuju kako je nešto istina, iako je to potpuna laž. Aprililili!

Dobar vic zlata vredi

Vic, dosetka ili šala povod za osmeh, dobro raspoloženje i razmenu pozitivne energije.

Da li vam je poznat onaj trenutak kada dete po stoti put priča isti vic? Već oko četvrte godine, kada otkriju viceve, deca počinju ludo da se zabavljaju pričajući ih, a pošto se svi smeju (bilo smešno ili ne) ona nastavljaju u nedogled, i to uvek isti vic! E pa sledeći put kada krene pandemija jednog vica, vi izvucite iz rukava neki od ovih pa će dete imati više za ponavljanje.

**Najčešći razlozi koji izazivaju smeh kod
dece jaslenog uzrasta, Priredila: Mina
Panić, pedagog**

Smeje se, ako se drugo dete smeje

Smeje se ako se odrasli u njegovom prisustvu glasno smeje

Smeje se u različitim igrama: koje mu pr. muzičko-ritmičke igre, igre u kojima dominira motorika (skakanje, spuštanje niz tobogan, sakrivanje, trenutak kada ga pronađete ako se sakrilo, trenutak kada se pojavite ispred njega, a bili ste sakriveni iza zavese,

paravana ili ste samo rukama pokrili lice...)

U igrama u okviru kojih odrasli koristi/oponaša pokrete životinja ili proizvodi glasom javljanje životinja

Kada se pojavi bliska osoba u prostoru, koja mu se obraća nežno uz osmeh

Kada dete beži, a odrasli pokušava da ga uhvati

Kada deca u igi traže i pronalaze jedni druge (iza zastora, vrata, ormarića, u skrivalici i sl.

Kada ga odrasli golica ili „gnjavi“ pred odlazak na spavanje

Kada odrasli živopisno priča priču, praćenu gegom, nekom smešnom kretnjom, variranjem tonaliteta glasa, iznenadnom promenom boje glasa i sl.

Kada stigne užina ili neki drugi obrok, a naročito jabuke

Kada uđe servirka u sobu, gurajući kolica sa obrocima

**KADA SE UPLAŠI, DETE JASLENOG UZRATA
ČESTO REAGUJE SMEHOM**

Kada je zadovoljno

Kada ga odrasli mazi i tepa mu

Kada ga kao „grdi“, ali to čini kroz smeh

Kada baca igračke da bi proizvelo zvuk

Kada vidi poznatu životinju (psa ili mačku) dok boravi na otvorenom prostoru

Kada se pozdravlja na odlasku iz vrtića

Kada uđe omiljeni drug ili drugarica

Kada dobije pohvalu za ono što je uradilo

Kada se takmiči

Kada se izbori

Kada je opušteno

Kada pokazuje nove patike ili garderobu i kaže PUPILA MAMA

Kada pohvalite frizuru posle šišanja

Kada merite telesnu težinu i visinu

Kada mu kažete ZINI AAAAA

Kada ga češkate i mazite po kosi

Kada se probudi naspavano

Kada uspe u nečemu, što do juče nije moglo

Kada objavi da više nema pelenu

Kada kažete da je poraslo

Kada gleda fotografiju članova porodice ili drugara iz vrtića

Kada pokazuje svoj crtež ili nešto što je
samo kreiralo
Kada obuče garderobu odraslog
Kada pokazuje „brkove od jogurta“
Kada pada kiša iz vedrog neba
Kada se kupa i kvasi lice
Kada padne, a ne povredi se
Kada drugo dete padne, pa se zajedno
smeju
Kada se drže za ruke i vrte u krug
Kada pokuša da gleda u Sunce

Kada dohvati igračku sa police
Kada odrasli pravi grimase
Kada se svađa „kobajagi“
Kada se nadmeće
Kada ga zagrlite uz neki vid gugutanja,
cvrkutanja i drmusanja
Kada pokažete koliko vam je stalo
Moglo bi se navesti još mnogo razloga za
smeh, ali je važno da ga bude što više,
svakoga dana u svakom satu života.

